

Ferenc pápa kitüntette Lobmayer Imre atyát

A Szentatya Benemerenti-érdeméremet adományozott Lobmayer Imre piarista szerzetes tanárnak a szerzetesnövendékek körültekintő és lelkiismeretes képzésében végzett több évtizedes szolgálataért. Az elismerést először VII. Piusz pápa adományozta a XIX. század elején; a sárga-fehér szalagra felfüggesztett görögkereszt alakú kitüntetés Krisztust ábrázolja. A pápai kitüntetést Zsódi Viktor piarista tartományfőnök adta át rendtársának 2024. január 5-én a rend budapesti tartományi székhelyén.

Lobmayer Imre segítségével szerzetesgenerációk nevelkedtek fel a Piarista Rend Magyar Tartományában. Nagy elkötelezettséggel és hűséggel tanította imádkozni a szerzetesek mellett a váci Piarista Gimnázium diákjait is. A középiskolások számára lelki gyakorlatos rendszert hozott létre, amelyet világi munkatársak képzésével és bevonásával valósított meg. Lelkivezetőként nemcsak piarista szerzeteseknek, hanem más rendek tagjainak, egyházmegyes papoknak és világi tanároknak is segít az Istenhez közelebb jutni. 2024-től a rend sátorlajújhelyi küldetésében vesz részt.

Lobmayer Imre SchP így vall életéről és hivatásáról: „1976-tól 1980-ig tanultam a budapesti Piarista Gimnáziumban, ahol nagyon jól éreztem magam. Különösen az tetszett, hogy sok iskolán kívüli programot is szerveztek piarista szerzetes tanárain. Elsősorban túrákat gyalog, kerékpárral, kenuval – nyáron és hétféteken egyaránt. Két évig Havas József tanár úr volt az osztályfőnököm, két évig Jelenits István tanár úr. Tőlük kaptam a legtöbbet a négy év alatt, hit és tudományok terén egyaránt. Már általános iskolában is gondoltam arra, hogy pap legyek. A gimnázium végén már a piarista hivatás vonzását éreztem. Azt láttam benne, hogy szerzetesként különlegesen bensőséges kapcsolatban élhetek Istennel, tanárként és papként pedig nevelhetem az ifjúságot hitre, tudományra, gyakorlati keresztény életre.”

Lobmayer Imre SchP 2015-ben ünnepelte pappá szentelésének 25. évfordulóját. Ezüstmisés szentképére a rendalapító Kalazanci Szent Józseftől származó idézetet írta: „Rómában megtaláltam Krisztus szolgálatának számomra legjobb módját a szegény gyerekek szolgálatában és ezt el nem hagynám semmiért a világon.” (Vatikáni Rádió)

Maradjunk szabadok

„Jézus Keresztelő Szent Jánostól a pusztába ment, ahol megkísértette a sátán. A tanítvány nem különb mesterénél, de vele közösségben lehet olyan, mint mestere. Az anyagiak, a saját dicsőség, a hatalom kísértését senki nem kerülheti el. Jézussal szabadok maradhatunk ezekben a kísértésekben, sőt a javunkra válhatnak: növekedhetünk általuk az Istenrel való közösségünkben, Alter Christus-szá válhatunk.” **Sajgó Szabolcs SJ**

Lukácsovits Magda: Bűnbánat, kiengesztelődés (Nagykároly, 1972)

Szabolcska Mihály Krisztus keresztjén...

Krisztus keresztjén
Az van felírva,
Hogy az igazság
Nem vesz a sírba!
– Örvendjen, akit
Bántalom ér;
Ha lelke tiszta,
Szíve fehér!

Krisztus keresztjén
Az van felírva,
Hogy a szeretet
Nem vész a sírba!
– Mind e világ bár
Életedre les;
Csak te bocsáss meg,
Csak te szeress!...

Csak te bocsáss meg
A gyűlölőknek,
S oszd szét a szíved
A szenvedőknek!
– Megmozdult a kő
Sírja felett...
Örökkévaló
A szeretet!

Negyven napot kaptunk, hogymisszátaláljunk önmagunkhoz

(Részlet dr. Szakács Ferenc Sándor *Az elembertelenedés nagy szószólói újra keresztre küldik az Életet* című írásából)

A jelenlegi társadalmi világcataklizmában erősebb a húsvéti szentidő üzenete, mint bármikor eddigi életünkben: értékeink újjáértékelődnek. Rádöbbenünk arra, hogy mindaz, amit eddig nem becsültünk meg, hatalmas érték: embertársaink, akik körülvesznek; az élő közösségeink; a kapcsolataink, a mozgás lehetősége; a kommunikációs potenciálunk, a kifejezhető szeretetünk megannyi változatai. A kereszten minden megszűnik, minden megáll. A kereszten kilépünk az időtlen időbe. Nincs más, csak a szenvedés, bizonytalanság, a halál... és a remény. A remény az üres kereszt és üres sír legnagyobb üzenete. Ez a remény szüli újjá és formálja majd az embertől megtagadott, de Istentől visszaadott jövőt. Az üres kereszt és üres sír visszaadja számunkra az elrabolt jövőt.

A nagybőjti idő kedvező arra, hogy visszatérjünk a lényeghez, hogy levessük magunkról mindazt, ami megterhel bennünket, hogy kibéküljünk Istennel és emberrel, tulajdon emberi sorsunkkal. A lényeghez való visszatérés mindannyiunk életében egy főnixélmény: hamvaiból feltámadó értelme az életünknek!

Csak az emberi kapcsolatainkon keresztül létezzünk: az eredendő kapcsolaton keresztül Teremtőnkkel és a másokkal való mindennapi kapcsolatainkon keresztül. Negyven kedvező napot kaptunk, hogy visszataláljunk önmagunkhoz, hogy megfűezzük a mindig teendővel teli naptárunk diktatúráját, az egyre felszínesebb és terjedelmesebb egónk követeléseit, és azt válasszuk, ami számít: a Názáretit, az Életet, a Békét, a Békességet, Gondolataink Szabadságát.

„Információs áradatban élünk, mindenki beszél, és senki sem hallgatja meg a másikat” – írja Pilinszky János. A Názáreti története segít bennünket a húsvéti szentidőben arra, hogy meghallgassuk egymást, hogy életünknek újra értelmet adjunk, hogy a Halál és a primitív propaganda kultúrájában újra az Életet válasszuk Pilátus előtt.

A szerző az Európai Katolikus Felnőttképzési Szövetség (FEECA) elnökségének tagja, a Pro Educatione Egyesület külkapcsolatokért felelős koordinátora. Írásának teljes változata elolvasható internetes kiadványunkban, a www.eletunk.net weboldalon.

Paptalálkozót tartottak Kismartonban

Az Ausztriában működő magyar és magyarul beszélő katolikus papok idén is találkoztak Kismartonban, január 3–5. között. Az immár hagyományossá vált összejövetel célja, hogy az atyák megosszák egymással lelkipásztori tapasztalataikat, kihívásaikat és az azokra adott válaszaikat.

A találkozó a kismartoni püspökség kápolnájában karácsonyi énekkel és imával kezdődött, majd Zsifkovics Ágidius megyéspüspök bemutatta ereklétárunk legfontosabb darabjait: Szent Márton, Szent II. János Pál, valamint Boldog Meszlényi Zoltán vértanú püspök erekléjét, amelyet Erdő Péter bíborostól kaptak. Azután a főpásztor vacsorára és beszélgetésre hívta a jelenlévő atyákat. A püspök magyar nyelvű beszédében örömeink adott hangot, hogy újra megvalósult a találkozó, hálaát fejezte ki a magyar lelkipásztoroknak hűséges munkájukért, valamint Pál László helynök úrnak ezen lelkipásztori összejövetelek évről évre való megszervezéséért. Az este folyamán minden résztvevő lehetőséget kapott arra, hogy az elmúlt évbéli munkáját, eredményeit, tapasztalatait a társaival megossza.

A paptalálkozóra, amelyet 2011-ben rendeztek meg először, idén tizenketten tudták elfogadni a meghívást. Részt vett Mohos Gábor, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök is. (folytatás a 2. oldalon)

Nyolcszáz éves a Pannonhalmi Főapátság bazilikája – Emlékév kezdődött

Pannonhalma bencés monostora a keresztény Európa védőbástyája – hangsúlyozta Novák Katalin köztársasági elnök 2023. november 11-én, amikor megnyitotta a Szent Márton-bazilika újjáépítésének és felszentelésének 800. évfordulója alkalmából kezdődött emlékévet. A Michael Wallace Banach magyarországi apostoli nuncius által bemutatott ünnepi szentmisét követően a köztársasági elnök elmondta: államalapító Szent István király arra kérte a bencés szerzeteseket, hogy minden időben imádkozzanak Magyarországot, ők pedig ezt a kérést hűen megtartották és megtartják azóta is.

A bencések építik a világot, gyógyítják a környezetüket, harmóniát keltenek, a rendet vigyázzák és nevelnek – mutatott rá a köztársasági elnök. Novák Katalin kiemelte: a pannonhalmi bencésnél folyó nevelés ma is inspirációt jelenthet és inspirációt is kell hogy jelentsen az egész magyar iskola-rendszer számára. Pannonhalma a magyar oktatás bölcsője, ahol egységben van a tudás és a hit. Egységben a versenyképesség és az erkölcsi nevelés. Ezek egymást erősítik – fogalmazott az államfő.

Novák Katalin emlékeztetett arra: a magyar királyság megszervezése még csak álom volt, amikor 996-ban Géza fejedelem kérésére Szent Asztrik Magyarországra

érkezett és Szent Márton-hegyén megvalósult az első magyar bencés kolostor. Asztrik Pannonhalma első apátja, a születendő magyar állam első és bizonyosan rendkívül eredményes diplomatája volt. Szilveszter pápánál is sikerrel végezte küldetését, ő hozta el a koronát István király számára Rómából – tette hozzá. „A hegyre épült templom és iskola messziről látható, viszonyítási pont, ami irányt mutat” – állapította meg Novák Katalin, hozzáfűzve: Pannonhalma bencés monostora a keresztény Európa védőbástyája, örök érvényű regulákkal, hittel és értékkel.

Pannonhalmán több mint tíz egymást követő évszázad magyar történelme sűrűsöd-

dik össze, különösen legfőbb épületében, a nyolcszáz esztendeje felszentelt bazilikában – magyarázta Novák Katalin, és hozzátette: a hegyre épült város, az élő keresztény lelkiesség reményt ad mindannyiunknak. „Re-

ményt, mert soha nem tudták elpusztítani. Hitét soha nem veszítette el, nemzetét soha nem tagadta meg” – mondta a köztársasági elnök. Felhívta a figyelmet: Pannonhalma az ezer év alatt túlélte tatárjárást, törökdu-

last, tűzvészt és világegést. Pannonhalma több keserves időszakon túljutott, megőrizte hagyományait, bővítette és megújította környezetét és egy percig sem feledte el keresztény küldetését. Immár több mint ezer éves a monostora, nyolcszáz éves a bazilikája és bő kétszáz esztendő az iskolája. Magyarországnak szüksége van Pannonhalmára, a hegyre, amely az ég felé emel – hangoztatta a köztársasági elnök.

Adjunk hálát azért, hogy a pannonhalmi bazilika megszépülve, bővülve áll itt. Mondjunk hálát azért, hogy mi is megerősödvé állhatunk itt, mi is az épülés tanúi lehetünk. És adjunk hálát azért is, hogy a nyolcszáz éves falak számunkra tiszteletet parancsolnak, önvizsgálatra késztetnek és az imádság helyéül szolgálhatnak – zárta szavait a köztársasági elnök.

A jeles évforduló ünnepségsorozatának nyitóeseményén a meghívott díszvendégek mellett a teljes pannonhalmi közösség – szerzetesek, diákok, tanárok – részt vettek.

(MTI)

Ülésezett a Magyar Diaszpóra Tanács: 2024 az együttműködő nemzet éve lesz

Tizenkettedik ülését tartotta 2023. november 16-án Budapesten a Magyar Diaszpóra Tanács, a világ magyarságának legmagasabb szintű egyeztető fóruma. A tanácskozás célja ezúttal is a közösségek helyzetének és a Magyar Kormány nemzetpolitikájának áttekintése volt. A fórumot a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága hívta össze.

A Magyar Diaszpóra Tanács a világon szétszórtságban élő magyarság szervezeteinek a Magyar Kormány által 2011-ben létrehozott közös fóruma. Ezúttal is a világ minden részéről érkeztek képviselők – köztük több magyar katolikus lelképásztor is –, hogy eszmecsere folytassanak a közösségek helyzetéről és a kormány nemzetpolitikájának irányairól. Targyaltak az aktuális világpolitikai helyzetéről is, beleértve az ukrainai és a közel-keleti kríziseket. Orbán Viktor miniszterelnök is fogadta a Karmelita kolostorban a Magyar Diaszpóra Tanács tagjait, és arra kérte őket, hogy továbbra is álljanak Magyarország mellett, a jelenlegi nehéz időkben is.

Az ülés résztvevői üdvözlötték a Bethlen Gábor Alap jelentős összegű támogatásait, a Körösi Csoma Sándor Program 2022-es újraindulását, a Nemzeti Virtuális Tér létrejöttét, a diaszpórából hazatérőket segítő Hazaváráó Programot, a Hétvégi Magyar Iskolák Találkozója keretében megvalósuló együttműködések, a 2021-ben indult Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram, valamint az Európai Magyar Ifjúsági Tanács működését, a Diákok Határok Nélkül és a ReConnect Hungary – Magyar Birthright Program folytatását, a Rákóczi Szövetség által szervezett táboroztatásokat. Reményüket fejezték ki, hogy a Külföldi Magyar Cserkészszövetségnek a Diaszpóra Iskolatábor programja is folytatódhat a Magyar Kormány támogatásával. *Zárónyilatkozatukban leszögezték: a továbbiakban is kiemelten fontosnak tartják az egyházaknak az ifjúság nevelésében és a közösségek megtartásában végzett szolgálatát.*

Megállapították, hogy a magyar nemzeti intézményrendszer megerősítése mellett az elmúlt tizenhárom év nemzetpolitikájának egyik legfontosabb eredménye, hogy az élet minden területén erős közösségek jöttek létre az oktatás, a kultúra, a gazdaság, az egyház, a média és a sport területén. A felépített intézményi és közösségi hálózatok további erősítése mellett ezeknek a közösségeknek az együttműködését segítve és támogatva javasolták, hogy 2024 az együttműködő nemzet éve legyen a nemzetpolitikában. Végül, de nem utolsósorban a Magyar Diaszpóra Tanács tagjai megköszönték a Magyar Kormány kiszámítható és folyamatos támogatását. (VG)

Évente húszezer magyar költözik haza Nyugatról: Hazaváráó Program segíti őket

A Hazaváráó Program keretében 2023. november 24-én megnyílt az első Hazaváráó Pont Budapesten a XI. kerületi, Bocskai úti kormányablakban. Országsszerte 27 ilyen ügyfélszolgálat nyílik meg a jövőben, amelyeknek célja a magyarság hazatelepülésének ösztönzése és segítségnyújtás a hatósági ügyintézésben. Az új Hazaváráó Pontot Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke, Panyi Miklós, a Miniszterelnökség parlamenti és stratégiai államtitkára és Sára Botond, Budapest Főváros Kormányhivatalának főispánja adta át.

„A magyar nemzet abból a szempontból sajátos helyzetben van, hogy három részből áll: az anyaországi, a Kárpát-medencében élő, valamint a diaszpóramagyarságból világszerte. A diaszpórák létrejöttében a XX. század viharai, a vesztes világháborúk, diktatúrák és az 1956-ot követő megtorlások mind közrejátszottak. Rengeteg család kényszerült Magyarországot elhagyására. Most viszont egyre több, akár másod-harmadgenerációs, kint született magyar térne haza” – mondta a megnyitón Semjén Zsolt. A miniszterelnök-helyettes a Hazaváráó Program kapcsán megvalósuló fejlesztéseket forradalmi innovációnak nevezte. Azt mondta, a külföldről tartósan hazatelepülni szándékozókat segítő honlap – a www.hazavaro.gov.hu – a magyar közigazgatás legjobb honlapja, a kormányablakok megvalósuló egyablakos, kétnyelvű, magyar és angol ügyintézési lehetőség pedig példaértékű.

Panyi Miklós kifejtette: azt várják, hogy a Hazaváráó Pontok révén gyorsabbá, egyszerűbbé és olcsóbbá váljon a hazatéréshez szükséges ügyintézés. A miniszterhelyettes hozzátette: a hazatérőket képzett kollégák fogadják a minél gyorsabb ügyintézés érdekében.

„Míg 2010-ben mintegy 1500-an, addig 2022-ben már több mint 24 ezren tértek haza Magyarországra” – tájékoztatt az eseményen Sára Botond, aki a Hazaváráó Pontok megnyitását a közigazgatás jelentős mérföldkövének nevezte.

A Hazaváráó Program a megyei jogú városokban egy-egy, a fővárosban két kormányablak kijelölésével működik majd. Az ügyfelek által a www.hazavaro.gov.hu honlapon megadott adatokat, kitöltött kérdőíveket elektronikusan megküldik az ügyfél által megjelölt Hazaváráó Pontokba, ahol a kormányablak ügyintézői felkészülten fogadják őket és segítik a megfelelő kérelmek benyújtásában. A hazatérők e tekintetben a külképviseletekre is számíthatnak és a 1818-as nonstop telefonos ügyfélszolgálathoz is fordulhatnak. (VG)

„Le fogjátok hozni Isten országát a földre!” – Bátorító próféciák Magyarországról

Magyarország kis ország, de a közbenjárói révén képes arra, hogy megvédje egész Európát – fogalmazott Fábry Kornél püspök az utóbbi Szeretetláng Fesztiválon tartott előadásában. Kiemelt négy olyan próféciát, amelyek hazánkra vonatkoznak, és arra ösztönöznek minket, hogy éberek legyünk és még eltökéltebben imádkozzunk.

Korunk négy prófétáját idézte Fábry Kornél püspök a Szeretetláng Fesztiválon: a próféciák mindegyike hazánkra vonatkozik. „A megítélést rátok bízom, ki-ki döntse el, hogy hiszi ezeket vagy sem, és aszerint cselekedjen” – mondta Fábry Kornél atya.

1. Elke Mölle, az augsburgi Imádság Háza elnöke:

„Harcosok nemzete vagytok, úgy, ahogy Dávid hősei. A közbenjárás a ti legerősebb fegyveretek és hivatásotok. Az Úr útját fogjátok készíteni, hogy vissza tudja nyerni Európát Isten országa számára. A ti közbenjárásotokkal hozzá fogtok járulni, hogy a spirituális légtér ellenőrzés alá vonódjék, és így az Úr földi csapatai bevehessék Európát. A spirituális vezetők a királyságban, a prédikátorok és a tanítók ismét tisztán fognak látni a Szentlélekben. Többé már nem fogja őket félrevezetni semmi, hanem egyedül a Királyra figyelnek majd a ti imáitok hatására.

Látlak titeket a Lélekben. Sok nehéz fegyverrel vagytok felszerelve, veszélyesek

vagytok az ellenségre. Bátrak vagytok, merészek és soha nem adjátok fel. Nem fogtok meghátrálni, le fogjátok hozni Isten Országát a földre, megjelenítitek Isten Országát. Harcos menyasszonyok lesztek, aki egészen bele van szerelmesedve a Királyba. És Ő felétek nyújtja a jogarát, és megadja, amiért imádkoztok, mert megérintettétek a szívét. Magyarországot, Te az Úr kedvese vagy, szemed egyetlen pillantásával elrabolta a szívét. Szép vagy, Magyarország, drága vagy, és nagyon szeret Téged az Úr!”

2. Anthony Parankimalil indiai származású, Ruandában élő misszionárius atya, Szent Vincés rendi szerzetes:

„Ne szomorkodjatok Trianon miatt, mert ez Isten titokzatos tervének része volt azért, hogy a körülöttünk élő népek megmeneküljenek. Isten a lelkek javát nézi. Magyarország csak földi területet veszített, de a hazátok a Mennyben van. Minél többet imádkozunk másokért, annál áldottabbak leszünk mi magunk is, és így menekülnek meg a magyarok is. »Tedd tágassá sátradbán a helyet, és

hajlékod kárpitjait feszítsd ki bátran. Hosszabbítsd meg a köteleket, és erősítsd meg a szegeket, mert kiterjedsz jobbra és balra. Nemzetséged hatalmába keríti a nemzeteket és benépesíti az elhagyott városokat« (Ézs 54,2–3).”

Fábry Kornél megjegyzése: „Ha elkezdünk imádkozni a körülöttünk lévő népekért, az egységért, akkor valami csodát fogunk látni. Imádkozzuk vissza Európát Krisztushoz!”

3. Jim Blount atya, amerikai pap, ördögűző:

„Láttam a kommunizmus démonát, mint egy nagy, rejtőző kígyót Magyarország alatt. Azt mondta, itt van, és arra készül, hogy visszavegye a hatalmat. De Isten ezt nem akarja, azért figyelmeztet, hogy imádkozzunk ez ellen.”

Fábry Kornél megjegyzése: „Tudjuk, hogy a gonosz és a szellemi hatalmasságok ellen folyik a küzdelem, nem egyes népcsoportok ellen. Nekünk senkire nem szabad haragudni, hanem az egység lelkét kell vinni mindenhol, és imádkozni mindenkiért, különösen a nem hívőkért, hogy térjenek meg ők is, találkozzanak Isten végtelen szeretetével. Mert ha valaki találkozik Vele, annak megváltozik az élete.”

4. Mijo Barada horvát prédikátor:

„Nagyon kell imádkozni, mert Magyarország kimaradhat a háborúból, amely Ukrajnában már jelen van.”

Fábry Kornél megjegyzése: „Mielőtt kitört volna a háború Ukrajnában, Mijo Barada három évvel ezelőtt tartott lelkigyakorlatot ott, és azt mondta, látja a háború szellemét Ukrajna és Oroszország felett – és Európa felett. Sokan azt hiszik Magyarországon, hogy tőlünk messze van a háború, de valójában néhány rossz döntés és itt van. Ezért mondta a horvát prédikátor azt, hogy nagyon kell imádkozni, mert ki lehet maradni mindebből. Mindenki közbenjáró imádsága nagyon fontos. Ami a te részed ebben, azt senki más nem fogja elmondani. Mindenki imája fontos, mert ez tartja fent a védőernyőt az országotok felett.”

A püspök atya végül bátorított, hogy mindennap imádkozzunk az Úrral való egység imáját: „A mi lábunk együtt járjon. / A kezünk együtt gyűjtsön. / A szívünk együtt dobbanjon. / A bensőnk együtt érezzen. / Az elménk gondolata egy legyen. / A fülünk együtt figyeljen a csöndességre. / A mi szemünk egymásba nézzen és (tekintetünk) összefonódjon. / Az ajkunk együtt könyörögjön az Örök Atyához irtalomért.”

(Forrás: 777blog.hu)

Paptalálkozó...

(folytatás az 1. oldalról)

Január 4-én délelőtt Burgenland története, amelynek száz éve Szent Márton a védőszentje címmel Burján Imre történelemtanár, Rábatapona alpolgármestere tartott előadást. Ebben részletesen taglalta a történelmi előzményeket, a középkori és újkori kapcsolatokat, az egyházszervezeti összefüggéseket, s végül Orvidék-Burgenland történetét, valamint az új határok témáját. A szakavatott előadásnak különleges aktualitást adott a tény, hogy Tours-i Szent Márton 1924-ben lett Burgenland tartomány és az akkor ideiglenesen felállított Apostoli Adminisztrátúra, később, 1960-tól az egyházmegye védőszentje.

A találkozó résztvevői ezután szentmisét mutattak be a kismarton-szentgyörgyi plébániatemplomban, ahol vasnapról vasnapra együtt ünnepelnek a magyar hívek. Annak ellenére, hogy hétköznap volt, most is jó néhányan jelen voltak és ministránsok is szolgáltak az oltárnál. Mohos Gábor püspök atya örömet fejezte ki, hogy egy élő magyar nyelvű közösséghez látogatható. Hangsúlyozta: „Fontos az, hogy Isten olyan módon és olyan nyelven tudjuk dicsérni, ami leginkább a szívünkben fakad. Anyanyelvünk fontos kincs ahhoz, hogy közvetlenebb legyen az Istennel való kapcsolatunk.” Homíliájában karácsony titkárból kiindulva beszélt Isten

szabadításának ajándékáról, annak életalakító erejéről, ahogy az az első apostolokkal történt. „Leegyszerűsödik a világ, ha Jézus-hoz kapcsolódunk” – mondta. Szólt a kommunikációs csatornák és az információk túlkínálatáról, arról, hogy „mindenki hirdeti a maga igazságát”, de Szent János apostol tanítása szerint egyetlen igazság van: maga Jézus Krisztus. „Az igazság és a helyes cselekedetek összekapcsolódnak a szeretettel. Csak a szeretetben tud kibontakozni a helyes élet. Ha bennem a szeretet hiányos, ha van bennem ellenségeskedés másokkal szemben, gyűlölet, akkor felemészttem magamban a kegyelmet” – mutatott rá a püspök atya. Így folytatta: „Amikor most egy új polgári év első napjaiban vagyunk és előretökölünk, akkor azt a tanítást tárja elének az Egyház, hogy világosan válasszuk külön az életünkben azt, ami jó és ami rossz. A rosszat igyekezzünk elutasítani, Isten kegyelmével legyőzni magunkban, a saját életünkben, szokásainkban, döntéseinkben. Válasszuk Jézus Krisztust, aki az igazság, akkor is, ha ez nem könnyű választás.”

Kiemelte: Jézus igazsága igényes, nagyon komoly, radikális igényeket támaszt felénk.

A kényelem az egyik legalattomosabb csapda az Isten felé vezető úton. Mert nem tűnik bűnnek, de elgyengíti bennünk a jóra

való törekvést és elindít minket a helytelen dolgok felé. A szentek közül soha egy sem volt kényelmes. Mert kényelmesen nem lehet az életszentségre eljutni. Szükség van a tudatos döntésre Jézus mellett – emlékeztetett a főpásztor.

Fotó: Kismartoni Egyházmegye Médiatirodája

„Kérjük Istent, hogy világosítsa meg bennünket, hogy lássuk, mi a helyes és mi a nem helyes, és adjon erőt a jó elhatározásokhoz és azok megvalósításához. Sokszor szokunk új évi elhatározásokat tenni, amelyekből aztán sok minden nem valósul meg. Az az elhatározás, amit hitünk szerint teszünk, Istenben bízva, az Ő segítségét kérve, annak van esélye, hogy megvalósul. Nem azért, mert ügyesek vagyunk, hanem mert Isten is úgy akarja, hogy megvalósuljon, és segít minket. Adjon ez a szentmise erőt, biztasson minket arra, hogy érdemes Krisz-

tus útján járni, kellemes a bűntől eltávolodva Isten gyermekeinek szabadságára jutni, hogy megtapasztalhatjuk ennek az örömet és a békéjét ennek az esztendőnek a napjaiban” – fejezte be beszédét Mohos püspök.

A közös fényképek elkészítése és a hívekkel való beszélgetés után a program következő része a Kismarton jelképekének számító Esterházy-kastély megtekintése volt. A csoport számára tartott magyar nyelvű vezetés szakavatott módon és személyes közvetlenséggel mutatta be nemcsak a méltán híres épület részleteit, hanem a hercegi család történetét is mindennapjait is. A kastély bejárása a kápolnában fejeződött be, ahol a csoport tagjai elimádkozták az Úrangyalát és elénekelték a Boldogasszony anyánk kezdetű éneket.

A sokféle személyes beszélgetés és egyeztetés után a program befejezéséig – több éves hagyományként – a Lók (Unterfrauenhaid) községben élő, erdélyi származású Szöcs házaspár pazar vendégszeretetét tapasztalhatták meg a résztvevők. A bőségesen terített asztal mellett sor került komoly témák, teológiai kérdések megbeszélésére, ugyanakkor helyet kapott a vidámság is papi anekdoták, mulatságos lelképásztori tapasztalatok megosztása révén.

A lelképásztori találkozó ebben az évben is felüdülést, lelki megerősödést jelentett, közeledést és összehangolódást hozott a jövőbeni közös munkák elvégzéséhez.

Varga János

Püspökké szentelték Szabadkán Fazekas Ferencet

A szabadkai Avilai Szent Teréz-székesegyházban 2023. november 11-én Dražen Kutleša zágrábi érsek, metropolita, a Horvát Püspöki Konferencia elnöke püspökké szentelte Fazekas Ferencet, a Szabadkai Egyházmegye új főpásztorát. A két társszentelő Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, metropolita és Vlado Košić sziszeki megyéspüspök volt. Az eseményen további harminc püspök vett részt Szerbiából, Horvátországból, Magyarországról, Bosznia-Hercegovinából, Montenegróból, Macedóniából, Koszovóból és Romániából. A püspökszentelés jelöltjét két áldozópap kísérte: Sáfány Dávid temerini káplán és Tomislav Vojnić Mijatov, a szabadkai Szent György-plébánia káplánja.

Szentbeszédében Dražen Kutleša érsek Szent Pál apostol, a Szabadkai Egyházmegye védőszentjének szavaival buzdította a szentelendőt: „Vigyázz magadra és a tanításra! Légy állhatatos ezekben, mert ha ezt teszed, üdvözítéd magadat is, meg azokat is, akik hallgatnak téged” (1Tim 4,16). Az apostol ezen gondolatait értelmezve a szónok így folytatta beszédét: „Krisztusban kedves testvérem, a püspökség ajándéka, amelyben a kézrátétel által részesülni fogsz, visszavonhatatlan. Pásztorokként arra kaptunk meghívást, hogy gondoskodjunk arról, életünk a kapott ajándékkal legyen összhangban, és minden képességünkkel ezt a harmóniát szolgáljuk. Püspöki szolgálatunk ereje és biztonsága éppen a Szentírásra való hagyatkozásban, valamint az egyetemes Egyházzal és az Apostoli Szentszékkal való közösségben

rejlik. Am hogy ez a biztonság ne tegyen bennünket túlságosan tétlenekké, közömböseké, oda kell figyelni az emberek hitére. Az örömhír iránti hűségben való állhatatosság időnként megköveteli tőlünk, hogy elhagyjuk a biztonságát jelentő kikötőinket, komfortzónánk kényelmét, és kockára tegyük érdemeinket és tekintélyünket, hírnevünket és e világ bölcséinek elvárásait. Jussanak eszünkbe Jézus szavai: »Aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt, aki pedig elveszíti életét érterem, megtalálja azt« (Mt 16,25). Ebben a vonatkozásban ragyogó példát adott számunkra Boldog Alojzije Stepinac.”

Dražen Kutleša a következő szavakkal utalt Pál apostol gondolatának második részére („Ha ezt teszed, üdvözítéd magadat is, meg azokat is, akik hallgatnak téged!”): „Eme buzdítások igazi háttere a cél, hogy üdvözüljenek mindazok, akik hallgatják pásztorukat. Mi lehet az, ami erősebben tudná megérinteni a pásztorokat, hogy vigyázzanak magukra és az általuk nyújtott példára, mint annak lehetősége, hogy azok révén másokat megtérésre készíthetnek, és így a mindennél értékesebb és halhatatlan lelkek üdvösségét szolgálhatják? Hiszem ezért, kedves testvérem, hogy elsősorban a rád bízott híveinkben fogod megadni az okot, amiért vigyázni fogsz magadra és a szolgálatra, amelynek végzésére meghívást kaptál. Isten Szentlelkét adta neked, hogy az erő, a szeretet, a körültekintés és a tapasztalat erejével a szolgálat igényessége ellenére se veszítsd el a lelkesedést, szem előtt tartva azt a tény,

hogy kiben hiszel. Viharok és híveket fenyegető nehézségek lesznek, de azok a te közepben és a te szavaidban mindig találjanak vigaszra és helyes megítélésre. Tápláld a híveket tudással és megértéssel; buzdítsd őket

egészséges büszkeségre gyökereik, nyelvük és szokásaik megbecsülésében; buzdítsd őket szeretetre, a vendégszeretet gyakorlására, mások tiszteletére; erősítsd és védelmezd a gyengéket, gyógyítsd a beteget, emeld fel az összetörteket, kutasd fel és vezesd vissza az elveszetteket. Legyen ebben dicsőséged és püspöki szolgálatod büszkesége!” – mondta

a zágrábi érsek, akinek szentbeszéde magyar nyelvről fordította Koleszár József olvasta fel.

Az Eucharisztia liturgiája felmutatta az egyes bácskai katolikus nemzetiségek örökségének gazdagságát: az adományokat magyar, horvát (bunyevác és sokác), szlovák és német népviseletbe öltözött hívek vitték az oltárhoz. Az eucharisztikus és az áldozási imák szavai latin, magyar, horvát, szlovák és német nyelven szóltak. A szentáldozás, a köszöntőbeszéd elhangzása és a *Te Deum* közös eléneklése után az újonnan felszentelt püspök a két társszentelővel végigvonult a székesegyházon és áldásban részesítette a hívő népet.

A szentmise végén Fazekas Ferenc püspök hálát adott Istennek az élet ajándékáért, a papi szolgálatra való meghívásért és a püspöki küldetésért. Ferenc pápának is köszönetét fejezte ki, amiért abban a bizalomban részesítette, hogy rábízta a Szabadkai Egyházmegye nyáját, majd kérte az apostoli nunciust, Santo Rocco Gangemit, hogy tolmácsolja a Szentatyának hűségének, szeretetének és tiszteletének jeleit. Végül, de nem utolsósorban köszönetet mondott a jelenlévőknek és a szertartás előkészítőinek is.

(a Szabadkai Egyházmegye beszámolója alapján)

Kiadóhivatalunk és szerkesztőségünk munkaközössége, valamint olvasóink nevében Ferenc püspök atyának kívánjuk, hogy szolgálatát új feladatkörében is Isten dicsőségére és az emberek üdvösségére végezze!

Beiktatták hivatalába a Munkácsi Egyházmegye új megyéspüspökét

Lucsok Péter Miklós OP korábbi segédpüspököt, akit a Szentatya 2023. október 7-én nevezett ki megyéspüspökké, 2023. december 2-án, advent első vasárnapjának előnapján a Munkácsi Egyházmegye székesegyházában ünnepélyesen beiktatták hivatalába. Az egyházmegye minden pontjáról érkezett papok, szerzetesek, megszentelt életű személyek, a munkácsi plébánia hívei és számos barátok töltötte meg a székesegyházat, a szép számú jelen lévő vendégekkel együtt, akik Ukrajnából és annak határain kívülről érkeztek. Az ünnepi szentmisén részt vettek bel- és külföldi főpapok, a diplomáciai testület, a megye és a város képviselői, akik között Munkács polgármestere is jelen volt.

Miklós püspököt és elődjét, Majnek Antal OFM nyugalmazott főpásztor Ukrajna apostoli nunciusa, Visvaldas Kulbokas érsek köszöntötte. Kihangsúlyozta, hogy bár Miklós püspököt a pápa nevezte ki az egyházmegye élére, az egész egyház bízta meg őt ezzel a feladattal. „Mindannyian együtt, római és görögkatolikusok mint az egész Egyház képviselői imádkozunk Önért, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus képviselője legyen” – fogalmazott a nuncius.

A szentmisén az új munkácsi megyéspüspök három nyelven, magyarul, ukránul és latinul vezetete. „Istenfélelemmel kezdem ezt a szolgálatot, [...] de az Ő erejébe, az Ő jelen-

létébe vetett bizalommal. Arra kérlek benneteket, testvéreim, hogy imádkozzatok értem ezen a napon, és ne csak ezen a napon, hogy hűséggel és Istennek adott tudjammal végezni szolgálatomat” – mondta Miklós püspök.

Ünnepi szentbeszédét, amit ukrán és magyar nyelven mondott, a Béke veletek megszólítással kezdte. „Ha ránézünk erre

a pásztorbotra, amelyet a metropolita adott nekem, a lelkipásztori feladataim jelképét láthatjuk: a kör, amelyet az olajfa levelei díszítenek, a békét jelképezi. Ezért kezdtem a mondanivalómat a Feltámadt Krisztus szavaival. Ő hozza el nekünk a békét. A mostani időben különösen vágyunk a békére, és ezt az igazi békét csak a Feltámadt Krisztus adhatja meg. Az első dolog, amit igazán szeretnék, hogy a Feltámadt békéje legyen a

szívemben, és Ő cselekedjen rajtam keresztül. A másik szimbólum Jézus, a Jó Pásztor. Egy bárányt tart a vállán, aki elveszett, de megtalálták. Ez a bárány ijedt, gondozásra szorul. Van azonban a közelében egy erősebb bárány is, aki hűségesen végig a pásztorral tart. Ezt jelenti jó pásztornak lenni. Megkeresni az elveszetteket és együtt haladni a kirtartókkal” – magyarázta Miklós püspök.

Beszédében kifejtette azt is, hogy minden ember életében a legfontosabb Isten szeretetének megismerése és elfogadása. Felidézte az Isten szeretetével való személyes találkozásának élményét is. „Mindig megrendültem emlékszem vissza arra a pillanatra, amikor személyesen találkoztam Jézussal és Istennek adtam az életemet. Nem tudtam többé nélküle élni. Megváltoztatta életem irányát. Így lettem domonkos szerzetes. [...] Most pedig azzal a szolgálattal bízott meg, hogy legyek a Munkácsi Egyházmegye és minden jóakarátú ember jó pásztor. Jézus az egész tanítást egyetlen parancsba foglalta össze: Szeressétek egymást, ahogyan én szeretlek titeket. Ez az egy parancs a mélységekbe vezet minket. Ahogyan Jézus megtestesítette az Atya szeretetét élete és szolgálata által, úgy nekem is meg kell testesítenem az Ő szeretetét életemmel és szolgálattal. [...] Még, ha kell, az életemet is odaadva, mert úgy szeretet minket Jézus, hogy oda-

adta saját magát. Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint ha valaki életét adja barátaiért. Kérlek, Uram, legyen rajtam a te lelked, hogy szeretetedben, bölcsességben és erődben hűségesen szolgáljam népedet és minden jóakarátú embert. Isten engem úgy segéljen” – zárta beszédét a főpásztor.

Az ünnepi szentmise végén az egyházi és világi előljárók kifejezték jókívánásaikat az új megyéspüspöknek. Végezetül Miklós püspök köszönte meg mindenkinek a jelenlétet, az együttműködést és az ünnepi esemény megszervezését. Háláját fejezte ki a szeretetteljes szavakért, és köszönetet mondott Majnek Antal nyugalmazott püspöknek az eddigi önfeláldozó szolgálataért, és azért, hogy továbbra is kész életét adni ezért az egyházmegyéért. „Ahogy az elején is mondtam, nagyon kicsinek érzem magam. [...] Kicsinek érzem magam, ugyanakkor áldottnak is az Önök szeretete által” – hangzottak az egyházmegye új megyéspüspökének zárószavai, aki ezek után ünnepélyesen megáldotta az egybegyűlteket.

(a Munkácsi Egyházmegye beszámolója alapján)

Kiadóhivatalunk és szerkesztőségünk munkaközössége, valamint olvasóink nevében Miklós püspök atyának kívánjuk, hogy megyéspüspökként békés körülmények között folytathassa főpásztori szolgálatát!

Varga Jánost, a bécsi Pázmáneum rektorát tiszteletbeli kanonokká nevezték ki

Varga János atyát, a bécsi Pázmáneum rektorát Erdő Péter bíboros, primás a közelmúltban kinevezte az Esztergomi Főszékesegyházi Káptalan tiszteletbeli tagjává. Részlet Erdő Péter leveléből: „A Collegium Pazmanianum rektoraként, valamint az Ausztriában élő magyar hívek lelkipásztori gondozásában végzett munkájának elismeréseként, jelen soraimmal kinevezem Főtisztelendőségedet az Esztergomi Főszékesegyházi Káptalan tiszteletbeli tagjává. Ily módon kívánom kifejezni hálámat és tiszteletemet azért a szolgálatért, amelyet Egyházunk és híveinek javára végez. Kérem az Úristent, jutalmazza meg mindazért, amit Isten Országának építéséért és a lelkek üdvösségéért eddig tett.”

Kiadóhivatalunk és szerkesztőségünk munkaközössége, valamint olvasóink nevében Janó atya kanonoki kinevezéséhez szeretettel gratulálunk, és kívánjuk mi is Isten bőséges áldását további szolgálatára, amelyet a bécsi és az ausztriai magyarok érdekében teljesít!

Varga Gabriella, Vencser László

Felföldi László pécsi püspök Párizsba látogatott

Felföldi László megyéspüspök, a Pécsi Egyházmegye főpásztorja 2023. december 16–19. között a francia fővárosba látogatott. December 17-én, vasárnap délelőtt adventi ünnepi szentmisét mutatott be a Párizsi Magyar Katolikus Misszió kápolnájában. Vele koncelebrált Richard Escudier, a Párizsi Egyházmegye érseki helynöke, Xavier Rambaud, a Párizsi Egyházmegye nyugalmazott érseki helynöke és Pierre Clermidy jezsuita atya; a zenei szolgálatot Gődény Márta zongoraművész látta el. A szentmise után Felföldi László püspök megkoszorúzta a kápolnában Mindszenty József hercegprímás emléktábláját, majd elhelyeztetett a misszió vezetőivel egy helyben lakó magyar katolikus pap Párizsba helyezésének a lehetőségéről. Négynapos francia fővárosbeli programjának részeként a pécsi főpap találkozott Laurent Ulrich párizsi érsekkel, munkaében egyeztetett Habsburg György nagykövettel (lásd a fényképet), december 19-én pedig Yerres-ben az önkormányzati vezetőkkel együtt koszorút

helyezett el Rákóczi fejedelem emlékművénel. „Nagyszerű embert ismerhettem meg a személyében” – írta szerkesztőségünknek a látogatás

után Gődény Márta művésznő. A Párizsi Magyar Katolikus Misszió közössége nagyon hálás e harmadik adventvasárnapi élményekért, amelyeket a Püspök atya jelenléte, az ünnepi alkalomnak a vele való eltöltése nyújtott számukra.

Fotó: Magyarország párizsi nagykövetsége

Gyermekeknek

Nagytakarítás

Lassan a végéhez ér az idei tél, hamarosan a magas hegycsúcsokon is elolvad a hó, a fák, bokrok rügyeket bontanak, a fű is elkezd zöldellni, a költözőmadarak pedig visszatérnek a meleg égövi telelőhelyükről. Mi, emberek is búcsúzunk a zord évszaktól és megújulva várjuk a tavaszt.

Ennek a megújulásnak sok helyütt része az a régi szokás, hogy megtisztítjuk, kitakarítjuk környezetünket, otthonunkat, házunkat vagy lakásunkat. Gyermekkoromban ebben az időszakban iskolai nagytakarítást szerveztek a tanáraink. Ezen a napon nem volt tanítás, ehelyett minden diák és pedagógus seprűt, felmosóröngyöt, gereblyét fogott a kezébe, és kitakarítottuk a tantermet, a tanári szobát, az iskola udvarát. Felszedtük az eldobott szemetet, összegereblyéztük az ősszel lehullott és elszáradt leveleket, hogy a frissen előbújó fűszálak és virágok utat találjanak a fény felé.

Később, felnőttként a munkahelyemen is szerveztünk hasonló nagytakarítást, amikor minden munkatárs rendet tett a saját íróasztala körül és a közös helyiségekben.

Életünk másik fontos színterén, a plébániai közösségben is követtük ezt a szép hagyományt: kívül-belül kitakarítottuk a templomot, lenyírtuk a templomkertben a fűvet, megmetsztük a virágokat, bokrokat, fákat, hogy az Isten háza méltó módon várja minden vasárnap a közös ünneplést.

Egy dologra azonban érdemes odafigyelni: ne csak az otthonunk, az iskolánk, a munkahelyünk és a templomunk legyen makulátlan. Mindez elengedhetetlen, azonban még fontosabb, hogy odabenn, a lelkünkben rendet tegyünk, és tiszta, „kitakarított” lélekkel várjuk legnagyobb ünnepünket, a közelgő húsvétot. Hamarosan, február 14-én kezdődik el az idei nagybőjt. Ezen a napon, hamvazószerdán a pap hamuval keresztet rajzol a homlokunkra, s e szavakkal figyelmeztet: „Emlékezzél, ember, hogy por vagy és porrá leszel!” Ahhoz, hogy valóban megtisztulva érkezhessünk el húsvéthoz, a legegyszerűbb út a nagybőjti szentgyónás elvégzése. Mert valóban szép, ha tiszta az otthonunk és rendezett a plébánia kertje, de Jézus annak örül a legjobban, ha a lelkünk „nagytakarításával” készülünk az Ő feltámadására!

Kovács Péter

A jó és a rossz farkas

Egy este az öreg indián mesélni kezdett az unokájának:

– Fiam, mindenki lelkében két farkas harcol. Az egyik a Rossz – düh, irigység, féltékenység, rosszindulat, kapzsiság, erőszak, harag, hazugság... A másik a Jó – öröm, béke, szeretet, kedvesség, remény, nyugalom, alázat, jóindulat, empátia, nagylelkűség, igazság, együttérzés, hit...

Az unoka elgondolkodott és azt kérdezte: – Nagyapa, melyik farkas győz?

Az öreg indián mosolyogva így válaszolt:

– Az, amelyiket eteted.

Meddig vétkezhetem?

A tanítvány bekopogott a Mesterhez.

– Igen nagy kérelemmel jöttem, Mesterem. Azt szeretném megtudni, hogy meddig vétkezhetem.

A Mester így felelt:

– Ameddig akarsz, a haláloed előtti napon azonban térj meg.

A tanítvány megköszönte a jó tanácsot és megkönnyebbülve távozott. Útközben, amint ment, egyszer csak eszébe jutott a nagy kérdés: mikor halok meg? Visszament a Mesterhez.

– Visszajöttem, Mesterem, azt nem mondtad meg, hogy mikor halok meg.

A Mester azt felelte:

– Azt nem tudom, de lehet, hogy már holnap.

Paulo Coelho: A ceruza meséje

A gyermek nézte a nagyapját, amint levelet ír. Adott pillanatban megkérdezte tőle:

– Olyan mesét írsz, ami velünk megtörtént? Vagy talán egy rólam szóló történetet írsz?

Nagyapja félbehagyta az írást és mosolyogva ezt mondta unokájának:

– Igaz, rólad írok. Azonban a szavaknál fontosabb a ceruza, amivel írok. Szeretném, ha ilyen lennél te is, amikor megírsz.

A gyermek értetlenkedve nézte a ceruzát, mivel semmi különöset nem látott rajta.

– De ez olyan, mint az összes többi ceruza, amit életemben láttam!

– Minden attól függ, hogyan nézed a dolgokat. A ceruzának öt értéke van, amit ha sikerül megtartanunk, olyan emberré válunk, aki egész életében békében fog élni a világgal.

Első érték: tehetsz nagy dolgokat, de soha ne feledd, hogy létezik egy lépteinket vezető Kéz. Ezt a kezet Istennek nevezük és Ő vezet mindig kívánsága szerint minket.

A második érték: időnként abba kell hagynom az írást, hogy meghegyezzem a ceruzát. Ez kevés fájdalmat okoz a ceruzának, azonban végül élesebb lesz. Tehát el kell tudnod viselni a fájdalmakat, mivel ezek tesznek jobba téged.

A harmadik érték: a ceruza megengedi nekünk a radír használatát, hogy kitöröljük azt, ami téves. Meg kell értened azt, hogy kijavítani egy dolgot nem jelent feltétlenül rosszat, a legfontosabb az, hogy megmaradjunk az igaz, egyenes úton.

A negyedik érték: a ceruzának nem a fája vagy külső formája a fontos, hanem a benne lévő grafit. Ugyanigy gondozd azt, ami benned történik.

És végül az ötödik érték: mindig nyomot hagy. Neked is tudnod kell, hogy bármit teszel is az életedben, az nyomokat fog hagyni, ezért meg kell próbálnod minden tettetted tudatosítani.

Szent Erzsébet-bál és adventi vásár Augsburgban a kárpátaljai (ráti) Szent Mihály Gyermekotthon javára

Az előző évekhez hasonlóan 2023-ban is megrendezték Augsburgban az Erzsébet-bált. A vigadalom vezérvonalára a jó hangulaton kívül ezúttal a játékonysággal bővült. Az adventi vásár alapfogalma szintén e nemes célkitűzés érdekében szerveződött. Mindkét eseménynek a kárpátaljai Ráton működő Szent Mihály Gyermekotthon megsegítése és támogatása volt a cél.

Az Erzsébet-bál a Szent László Magyar Katolikus Misszió és zenekara, az L-Gate együttes közös szervezésében valósult meg. Jónak lenni jó – ezt az érzést az augsburgi bálózók is megtapasztalták. Jókedv, mosoly, dal, tánc, vigadalom kísérte az adakozás nemes cselekedetét. A jellegzetes magyar hangulat, a nyelv és a zenei élmények közös megélése egygyé kovácsolta a jelenlévőket. A tombola értékesítésének teljes bevételét a ráti Szent Mihály Gyermekotthonnak ajánlották fel a szervezők. A közel százötven fős bál fergeteges hangulatban, ízében, zamataiban a legapróbb részletekig magában hordozta a magyar bál jellegzetes jegyeit. A tombolaszámok húzására Józsi bácsi csikós kalapját kértük kölcsön, a főnyeremény két ajándékoszárába – amelyet a zenekar vezetője szponzorált – csak a környékbeli magyar bolt termékei kerültek. A jól ismert magyar slágereket, dallamokat együtt énekelte mindenki, a zene ritmusát és lüktetését egyformán érezte a közösség. Tánc, derű, vigalom, s mindez mellé egy cseppnyi jószág – ezzel vált teljessé ez az együtt töltött pár jó hangulatú óra!

A misszió és a gyermekotthon kapcsolata több éves múltra tekint vissza. Ez a szál hol erősebben, hol gyengébben, de mindig kötődött egymáshoz. Mostanság a háború okozta nehézségek, a baj, a félelem, a kiszámíthatatlanság és a bizonytalanság jelentősen megnehezítette az otthon sorsát. Súlyos anyagi gondokkal küzdenek és számukra a mindennapokért, a létükért folytatott harc megnyerése a tét. A bajban bizony feszül az a bizonyos kötelék és megerősödik az a szál!

Tavaly (2023) áprilisban misszióink pénzügyi akcióit is kezdeményezett az otthon

megsegítésére. Az Erzsébet-bál szervezése pedig kiegészült az adományozás gondolatával és sikerrel zárult. S az adománygyűjtés ezzel még nem ért véget! Adventi vásár keretében, amely a misszió és a Szent Piroska Hétvégi Iskola, Óvoda és a Baba-Mama Kör közös szervezésében valósult meg, továbbfolytatódott a jótékony célú adakozás. A vásár ötletgazdája és koordinátora a misszió két lelkes és aktív tagja volt, akik szolgálatukkal évek óta erősítik az augsburgi magyar katolikus közösséget. A standokon a legkülönbözőbb kézműves-termékekkel találkozhattak az idelátogatók. A csodálkozó tekintetek arról tanúsították, hogy

a portékákat bemutató magyar közösség kínálata színes, bőséges és kreatív. Igazi vásári hangulat fogadta az érdeklődőket, itt mindenki megtalálta a számára kedves árucikket. A hétvégi iskola csoportjai is készültek saját maguk által készített kicsi csodáikkal. A vásár mellett mézeskalács-díszítés is várta a gyermekeket és felnőtteket, amelyek az eladásból származó bevétel szintén az adakozás összegét gyarapította. Ez alkalommal valóban mindenki beletette szíve és keze munkájának legjavát a jótékony nemes adakozásának a szolgálatába. Remek kezdeményezés volt!

Jónak lenni igenis jó! Önzetlenül segíteni, megfogni a bajba jutott embertársaink kezét, érezni, fogékonynak, nyitottnak lenni mások problémájára, kilátástalan helyzetére emberi kötelesség. Mindezt fokozza, ha gyermekekről, ráadásul árva és nehéz sorsú gyermekekről van szó. Az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió a szervezésben oroszánrészt vállalt a célkitűzés megvalósításában, de az itt élő magyar közösség szerepvállalása és azonosulása nélkül sikerről nem beszélhetnénk. A végeredmény pedig mégiscsak az, hogy együtt lenni jó! Együtt tenni jót jó, mert jónak lenni, jót tenni együtt a legjobb!

Orcskai Marianna,
a Szent László Magyar Katolikus Misszió
Kőrösi Csoma Sándor-ösztöndíjasa, Augsburg

Életkedv

Teljes élet csonka végtagokkal címmel könyv jelent meg Solymos Endréről

A jelenleg is folyó háborúban talán akad olyan ember, aki a harcok során szerzett súlyos sebesülései ellenére is inkább az életet választja és a sérüléseiből származó esendőséget Isten akaratába való belenyugvással viseli. És nemcsak elviseli, hanem hasonló sorsra jutott embertársaiban is tartani igyekszik a lelket. Ilyen ember volt a szombathelyi Solymos Endre, akinek göröngyös életútjáról Peltzer Géza újságíró számol be közelmúltban megjelent könyvében. Már a kötet címe is elárulja, hogy miért is volt annyira nehéz Solymos Endre sorsa: *Teljes élet csonka végtagokkal*. De a könyv borítóján Solymos Endréről készült fénykép azonnal derűlátást sugall, mert a felvételen egy kerékpározó szemüveges férfi látható, aki kesztyűs kézzel tartja a kormányt. Mert Solymos Endre egy robbanásban mind a négy végtagját elveszítette.

Fiatalkori utász-zászlósként aknák felszedése és hatástalanítása volt a feladata. Ecsér határában azonban 1944 késő őszen, miután tucatszámra hatástalanította az odatelepített aknákat, egy sérült akna azonnal felrobbant a kezében és letépte mind a négy végtagját. Mint később elmondta, az első pillanatban nem érzett különösebb fájdalmat, így a köréje gyűlt társait maga irányította, miként állítsák el a vérzést, egyben pedig gyóntni akart, mert nem tudta, hogy életben marad-e és semmiképp sem akart bűnös lélekkel távozni a földi világból. A helyszínre érkezett parancsnoka, látva a történeteket, felajánlotta ugyan neki, hogy pisztolyával végleg megkönnyíti szenvedését, de ezt Solymos Endre határozottan visszautasította. Ezért a tiszt autóján a közeli kötőzölyhelyre vitték, majd a budapesti I. számú sebészeti klinikára, ahol az amputációkat Kneiszl László tanársegéd végezte el. Mint sebesült katonát vöröskeresztes vonattal Németországba vitték és egy passauai kórházban folytatták a kezelését.

Peltzer Géza – számos fényképpel illusztrált – könyvéből megtudjuk, hogy Solymos Endre milyen szenvedéseken ment keresztül, amíg művégtagokkal megtanult járni, kezei hiányában ugyanis csak a csonka karjaira tudott támaszkodni. Végül azonban annyira jól megtanult járni, hogy aki nem ismerte korábban, nem tudta, hogy mind a két lábát leszakította a robbanás. Istenbe vetett hite nemcsak a testmozgásban volt segítségére, hanem abban is, hogy sohasem veszítette el derűlátását. Ebben közrejátszott az is, hogy szép hangja volt és már a passauai kórházban is énekszámokkal lépett fel az ott kezelt magyar katonák számára rendezett március 15-i ünnepségen.

Mindvégig kitartóan hűséges hadapródja segítségével 1945 szeptemberében érkezett vissza Szombathelyre, ahol szülői segítséggel trafikot nyitott és hamarosan az ott dolgozó pénztárosnővel házasságot kötött. Idővel négy gyermekük született, három fiú és egy leány. A '40-es évek végén azonban a kommunista rendszer nemcsak a szüleinek a házáat vette el, hanem a megélhetést biztosító trafikot is egy kirakatper révén kiigényelte a diktatúra egy kegyeltje. Solymos Endre mégsem adta fel a küzdelmet, ezúttal szép énekhangját próbálta kamatoztatni, hogy családját el tudja tartani. Kitartó kilincselés után végül engedélyt kapott vendéglőkben történő fellépésekre. Csonka végtagjai ellenére is rendszeresen sportolt, a '70-es évek elején még sportegyesületet is alapított sorstársai számára.

Peltzer Géza könyve nemcsak egy rendkívüli életutat tár az olvasók elé, hanem példaként szolgál arra is, hogy az Istenbe vetett rendíthetetlen hit legyőzi a test nyomorúságát is.

Vincze András
Fotó: Korponay Zsófia

Osztie Zoltán atya és a Szociális Testvérek Társasága Mindszenty-émlékérmeket vett át

A Mindszenty Társaság által alapított Mindszenty-émlékérmekkel tüntették ki 2023. november 3-án az Országház Delegációs termében Osztie Zoltánt, a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébániatemplom plébánosát és az alapításának századik évfordulóját ünneplő Szociális Testvérek Társaságát. A kitüntetések átadása előtt a Mindszenty Társaság tagjai megkoszorúzták az Országházban a bíboros emléktábláját, amely az 1956. november 3-i eseményekre utal, amikor a hercegprímás szöveget intézett a nemzethez. A díjátadón jelen volt Kövári Magdolna, a Szociális Testvérek Társaságának központi elöljárója, Németh Emma magyarországi kerületi elöljáró, a Mindszenty Társaság számos tagja és a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia Robert Schumann-imaköre. A rendezvény fővédnöke Kövér László, az Országgyűlés elnöke volt, az elismeréseket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a Mindszenty Társaság ügyvezető elnöke adta át. A *Miatyánk* közös elimádkozása után Osztie Zoltán harcokkal teli életútját, kimagasló emberi kvalitásait és elért számos eredményét is Lezsák Sándor méltatta. Laudációjában sok más mel-

lett kiemelte: Osztie Zoltán a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének elnökeként (1997–2016) hozzájárult ahhoz, hogy a civil szervezet tevékenysége ellenhatás legyen az Egyház elleni hangulatkeltésben. Osztie Zoltán több mint négy évtizedes hűség-

és odaadó lelkipásztori tevékenységéért, a Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánián és a közéletben végzett nemzetmegtartó, közösségteremtő, közösségépí-

tő és keresztény ifjúságnevelő szolgálataért, valamint Mindszenty József bíboros szellemi örökségének méltó ápolásáért kapta meg a rangos elismerést.

A Szociális Testvérek Társasága a társadalomban, az egyházban és a közéletben végzett elkötelezett, rendíthetetlen lélek- és embermentő szolgálataért, továbbá Slachta Margit alapító, Salkaházi Sára vértanú szellemiségének és Mindszenty József bíboros örökségének őrzőjeként végzett fáradhatatlan nemzetmentő, kereszténységet védelmező szolgálataért vehette át a Mindszenty-émlékérmeket. Soós Viktor Attila, a Mindszenty Társaság és a Nemzeti Emlékezet Bizottságának tagja laudációjában kijelentette: a társaság egy élő közösség, amely a múltban gyökeredzik, de előre tekint. Jelen vannak a magyar társadalomban és az egyházban, utat mutatnak, gyermek-, nő- és családvédelmi feladatokat látnak el, karitatív, szociális, egészségügyi és kulturális szolgálatot végeznek. Az egy-

kor titokban és illegálisan működő szervezet ma él és virágzik, és ők a legnagyobb lélekszámú (hetven fős), Istennek szentelt női közösség Magyarországon – emlékeztetett Soós Viktor Attila. Felidézte azt is, hogy amikor Ferenc pápa fogadta a társaság elöljáróit, azt mondta nekik: csak a szeretet fegyverével a kezükben nézzenek szembe a társadalmi kihívásokkal. A társasághoz Mindszenty bíboros is közel érezte magát, az emigrációban a testvérek közül kért munkatársakat, levelezés útján Slachta Margittal is tartotta a kapcsolatot.

A Szociális Testvérek Társasága őrzi azt a rózsafüzért, amely Mindszenty József kezéből a halála pillanatában kiesett; ezt a szentolvasót ki is állították a díjátadón az esemény szervezői, mint ahogy Fecske Orsolya szociális testvér, festőművész Mindszenty-portróját is.

A díjátadás meghatóan szép ünnepe a Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért közösen elmondott imádsággal, Osztie Zoltán atya áldásszavaival és a *Boldogasszony anyánk* eléneklésével zárult.

Varga Gabriella

Fotó: Lezsák Sándor hivatalos oldala

Az ezredév primása, aki nem adta meg magát a sötétség erőinek

Hiánypótló életrajzi kötet jelent meg Boldog Stefan Wyszyński bíborosról

„Folyamatosan arra tanítalak benneteket, hogy az győz – még ha le is döntik és eltapossák –, aki szeretni képes, nem pedig az, aki gyűlöletben tapos. Ez utóbbi veszít. Aki gyűlöl – veszít! Aki gyűlöletet szít – veszít! Aki a szeretet Istenével harcol – veszít! Már most győzött – még ha összetaposva a földön fekszik is – az, aki szeret, és képes megbocsátani, aki Krisztushoz hasonlóan a szívtől vagy akár az életét adja ellenségeiért.” (Napló, XVII, 205–206.)

„Lengyelország koronázatlan királyának” – ezzel a gyászkoszorújának szalagjára írt mondattal hajtottak fejet a lengyelek egyik legkiválóbb XX. századi honfitársuk, az ezredév primásaként emlegetett Stefan Wyszyński előtt. Rafal Latka, Beata Mackiewicz és Dominik Zamiata életrajzi kötetük monografikus igényességgel és alaposan tárták fel az olvasó elé a lengyel nemzet és a katolikus egyház életében egyaránt kivételes szerepet betöltött bíboros pályáját, rávilágítva egyházszervezői, közéleti tevékenységének, valamint lelkipásztori tanításának sokoldalúságára. A szerzők kutatásaik során jelentős mennyiségű korábban ismeretlen levéltári dokumentumot tártak fel, amelyek segítségével új perspektívában mutatják be a lengyel történelem e kiemelkedő alakját.

A kötetből számos információt megtudhatunk a boldoggá avatott bíborosról. Katolikus, hazafias családban született, a Lengyelország felosztása utáni orosz fennhatóság területén. Szülei nemzeti és vallási értékek iránti tisztelet szellemében nevelték. Már fiatal kora óta kitűnt különleges munkabíráásával, lelkiismeretességével, megbízhatóságával. Egyfajta belső öröm és lelki béke jellemezte. Folyamatosan gyakorolta a hála erényét: mindenkinek mindent megköszönt, saját kezűleg válaszolt a neki küldött levelekre, köszönőleveleket írt az ajándékba kapott könyvekért. Tisztelte minden ember méltóságát társadalmi státustól, vagyontól vagy képzettségtől függetlenül. Soha nem fáradt bele, hogy meghallgassa az embereket. Gyakran sürgős feladataival sem törődve talált időt arra, hogy figyelmesen meghallgasson emberi sorsokat és ezzel is segítse embertársait.

Lengyelország primásaként ellátta a Lengyel Püspöki Kar elnöki tisztét is. Kiválóan ismerte a kommunista közösségek rombolására irányuló taktikáját, szolgálata során végig a Kar egységét hirdette. Meg volt győződve ugyanis arról, hogy hazájában ez adja az egyház erejét, s hogy a hívek és az egész nemzet is csak ebből a forrásból meríthet erőt. Wyszyński akkor kezdte betölteni Lengyelország primásának tisztét, amikor a kommunista hatalom az ellenséggel való leszámolást és a baloldali pártok bekebelezését követően harcot indított a vallás és az egyház ellen. 1950 első hónapjaitól

az egyházüldözés egyre intenzívebbé vált. A primás tudatában volt a rá háruló felelősségnek, tisztán látta, mekkora szükség van arra, hogy a híveket átvezesse a nehéz időkön, ezért *modus vivendi* dolgozott ki az új hatalommal, amelynek során egyezmény jött létre az egyház és a kormány között. Az egyház számára legfontosabb kérdésekben nem engedett, de igyekezett megelőzni az egyház és a nemzet további „kivézetését”, mivel Lengyelország túl sokat veszített a hitleri megszállás idején is.

Az aláírt egyezmények ellentmondást szültek bel- és külföldön, de vatikáni körökben is, ám végül 1951 áprilisában XII. Piusz pápa jóváhagyta a primás egyéni döntéseit. Ebben az időben egyidejűleg újabb veszélyként jelent meg az egyház belülről történő bomlasztása az úgynevezett hazafias papok által, de a primás határozottan fellépett a hatalommal együttműködő papokkal szemben. Pásztori figyelmeztetést küldött részükre, amelyben kiközösítéssel fenyegette meg azokat a papokat, akik a kánonjogi rendelkezések ellenére próbáltak változásokat kikényszeríteni.

1953 januárjában bíborossá nevezték ki, a konzisztóriumra azonban nem utazhatott, mert a hatóságok megtagadták számára az útlelvi kiadását. Rendületlenül kiállt az egyház védelmében, ezért nem csoda, hogy 1953. szeptember 25-én letartóztatták, minden jogától, még a fogvatartottakat megillető jogaitól is megfosztották. A börtönben töltött évek megmutatták lelki erejét, feddhetetlen jellemét, mély hitét, a nehéz körülmények között tanúsított bátorságát, valamint azt, hogy az egyháznak szüksége van az ő szenvedésére. Ahogy börtönnaplójában írja: „Semmiel sem tudnak rákényszeríteni, hogy gyűlöljem őket.”

Három kényszerű börtönév után – miután a bíboros egészségi állapota folyamatosan romlott – szabadon engedték. Wyszyński azonnal követelte az egyházat ért károkok helyreállítását. Legfőbb feladatának azt tartotta, hogy megerősítse és elmélyítse a nemzetben a hitet és egységre szólítson fel. Az 1957. évi újévi jókívánásaiban ezt mondta: „Vajon képes lennék-e felsorolni, hogy mit kívánok Lengyelországnak az új évről? Nemcsak a most következő évekre, de örökre azt kívánom hazámnak, hogy minden gyermeke kész legyen minden vértől, elméjének minden

erejét és tisztességes munkáját, jó szándékát felajánlani Lengyelországnak. Kívánom, hogy a nemzet küzdjön le mindent, ami lelki egységének útjában állhat, ami megosztáshoz és kölcsönös bizalmatlansághoz vezethet. Hiszen a nemzet legnagyobb politikai erejét lelki egysége adja.”

Wyszyński ugyanakkor bátran beszélt a szülők nevelési folyamatban betöltött szerepéről. Egyik szentbeszédében például így fogalmazott: „Drága Szülők, a ti kezeitek között és a ti irányításotok alatt nő fel a jövő nemzedéke, amely utánatok marad itt. Lelkivilágukért és erkölcsi értékeikért már most feleltek. Ez társadalmi felelősség, mert más ugyan az apa felelőssége, és más az anyáé, de létezik a szülők közös felelőssége is. Ezenkívül létezik a család és az egész társadalom németéért vállalt felelőssége.”

Ugyanúgy szót emelt a szülőknek a gyermekeik vallásos neveléséhez való, az iskolában is érvényesítendő jogaiért. Arra buzdított, a „katolikus szülők jukat az iskolákban hogy hallassák hang- és az egész nevelési rendszerben, mert a fiatal Lengyelországot a krisztusi evangélium szellemében kell nevelni.”

Wyszyński bíboros különös figyelmet fordított a falusi lakosságra. Támogatta a vidéket a templomok és kápolnák építéséért vívott harcában, amikor a kommunisták mindent megtettek, hogy ezt megakadályozzák. A fiatalokat erre tanította: „A szülőföld szeretete azt kívánja meg, hogy maradjatok meg azon a földdarabon, amely az egész nemzetet táplálja.”

Különösen nagy figyelmet szentelt a nemzeti kultúrának. Nagy gondot fordított a szakrális építészetre. A művészeket a nemzeti kultúra védelmére szólította fel. Az írókat arra kérte, őrkdjenek a nyelvi kultúra és az anyanyelv szépsége felett, egyúttal figyelmesen jegyezzék le az igazi, hamisítatlan, szocialista doktrína irányelveitől távol eső lengyel valóságot. 1977. április 30-án a Keresztény Kultúra Hetének záróünnepén ezt mondta: „Úgy tűnik, Lengyelországban a nemzeti, keresztény kultúra jelenleg bármilyen más programnál fontosabb. Lehet, hogy lengyel földön nem jön létre sok dolog, ilyen vagy olyan gyár; és ez nem is nagy veszteség. Ha azonban némák lennénk,

félelemmel és rettegéssel telve élünk, akkor nem hoznánk létre újabb kulturális javakat, amelyek gyermekeinket és ifjúságunkat, egész jelenkorunkat életetik, amelyeken át a jövőbe tartunk. Számos értékünk van, amelyeket a jövő nemzedékeinek átadhatunk, de ami a legjelentőségesebb, az a nemzetünk tiszta lelkesége, a nemzeté, amelynek joga van saját, őshonos, független kultúrájához, az el nem torzult és szennyezett nyelvéhez. Ambiciózusnak kell lennünk, mert nem egy szemézből jött nemzet vagyunk!”

Mély Eucharisztia-tisztelet jellemezte. A szentmise belső lelki életének központi elemévé, napjának legfontosabb pillanatává vált. De emellett a Szűzanyánál kereste embersége és lelkesége alakításának mintáit. Élete végéig Szűz Mária rabszolgájának tartotta magát, és így is írta alá az általa írt testamentumokat: *Stefan Wyszyński bíboros, Lengyelország primása, Mária rabszolgája*. Az ezredév primásának jelszava, amelyet egész életében képviselt, az „időszeret” máig fennmaradt, s ahogy fogalmazott: „A nekünk adott idő testvéreink tulajdona is, mert ebben az időben a másodperc tört része alatt lehet vigasztalni, tanítani, megerősíteni, erőt adni – megmutatni az Istent, megnyugtani a szívet. Testvéreinknek jár mindez – joguk van hozzá.”

Wyszyński bíboros temetése a lengyel társadalom egyházhoz való ragaszkodásának nagy manifesztuma volt. Az 1981. március 31-én a varsói győzelem terezen megrendezett gyászünnepségen Agustino Casaroli, az apostoli szentszék államtitkárán kívül Höffner, Ratzinger, Etchegaray, Willebrands, Tomásek és Lékai bíborosok búcsúztatták többek között.

Köszönet a Lengyel Emlékezet Intézetnek és a Nemzeti Emlékezet Bizottságnak, hogy e nagyszerű, nemzetünk összetartozását erősítő életrajzot kiadták és lehetővé tették annak magyar fordítását. Külön köszönet a magyar kiadás munkatársainak, különösen Borzon Dánielnek, aki igényes és szép magyarsággal fordította le Wyszyński bíboros életrajzát.

Könyvismertetésünket XVI. Benedek pápa lengyelországi látogatása során tett értékelésével zárjuk: „Különösen emlékszem Stefan Wyszyński bíborosra, Isten szolgájára, akit az ezredév primásának neveztek, aki – Krisztusnak és az Ő édesanyjának felajánlva magát – hűen tudta szolgálni az egyházat még a hosszan tartó, fájdalmas tapasztalatok mellett is. Elismeréssel és hálaival emlékszünk azokra, akik nem adták meg magukat a sötétség erőinek. Bátorságot, következetességet és kitartást tanulunk tőlük az evangélium iránti hűségben.”

Udvarhelyi Olivér

(Az Országút 2023. szeptember 8-i számában megjelent recenzió bővített változata)

Alba Madonna

Kereken száz évvel ezelőtt megkezdtek a frissen alakult Szovjetunió valamennyi műzemből, így a világhírű Ermitázsból is az egyházi témájú, vallási jelképeket ábrázoló műtárgyak eltávolítását. A moszkvai művelődésiügyi minisztérium ezzel az intézkedéssel is kifejezésre akarta juttatni a kommunista rendszer hivatalos irányvonalát, amely szerint „a vallás ópium a népnek”. Mindez már azután történt, hogy a bolsevik vezetés államosította az akkor legalább 120 millió hívet számláló orosz ortodox egyház vagyona, ideértve a templomi kegytárgyakat is.

Az 1917-es októberi forradalmat követő polgárháború okozta éhínség állítólagos enyhítésére Lenin kormánya egyszerűen megkezdte a sebtében begyűjtött egyházi ingóságok nyugati értékesítését, azzal szem törődve, hogy az évszázadokon át nagy becsben tartott tárgyak bagóért cserélnek gazdát. Jól jellemzi ezt a londoni *Guardian* című napilap 1923 márciusában közölt cikke, amely arról panaszkodott, hogy az arany nemzetközi árfolyamának zuhanásszerű csökkenését az Oroszországból piacra dobott hatalmas mennyiségű arany- és más nemesfém-dömping okozta. Egy másik angol újság, a *Times* ugyanebben az időben már arra is utalt, hogy az így befolyó valutátömeget jó részt a Moszkva által akkoriban remélt vi-

lágforradalom aktív kirobbantásán mesterkedő ügynökök és szervezetek pénzelésére fordították. Ez ugyan nem következett be, és a nyugati országok sorban elismerték a Szovjetuniót, amelynek vezetői újabb valutaforrások után kezdtek nézni.

Kiváló lehetőségnek kínáltak azok a festmények, amelyek már amúgy is a múzeumok raktáiraiban porosodtak. A Leningrádra átkezesztelt egykori cári főváros, Szentpétervár híres múzeumának, az Ermitázsnak az akkori igazgatója, Borisz Legran korábban követként Tbilisziben töltött néhány évet, így került kapcsolatba a világ egyik leggazdagabb emberének tartott, örmény származású Calouste Gulbenkiánnal, aki műgyűjtő volt. Legran – természetesen a kommunista rendszer teljes beleegyezésével – meghívta Gulbenkiant Leningrádba, hogy tetszése szerint válogasson az Ermitázs raktárában. Gulben-

Raffael: Alba Madonna (Forrás: Wikipedia)

kiant több művészettörténész és szakértő is elkísérte, mert tisztában volt azzal, hogy a szovjet fél nem szégyell őriasi vételárat kérni a felkínált festményekért. Többek között így került a Calouste Gulbenkian által alapított lisszaboni múzeumba a XV. századi híres flamand festő, Dierick Bouts *Angyali üdvözlés* című képe. Azonban Moszkvában kevesellhették az ügylet során befolyt valutaösszeget, alighanem ez okozhatta Borisz Legran leváltását, majd koholt vádak alapján történt elítélését is.

A következő ügylet, Andrew Mellon bankár az Egyesült Államokból érkezett. Mellon igencsak tehetséges családból származott és pénzügyminiszeri pályafutása során három amerikai elnököt is szolgált.

Mint maga is műgyűjtő, sajnálatosnak tartotta, hogy az Egyesült Államok fővárosa nem rendelkezik szépművészeti múzeum-

mal és a londoni National Gallery mintájára lépéseket tett egy világszínvonalú gyűjtemény megalapítására. Ehhez remek kínálat mutatkozott Leningrádban. Andrew Mellon huszonegy festményt vásárolt összesen hat és fél millió dollárért. Közük volt Jan van Eyck német-alföldi festő *Angyali üdvözlés* című képe, amelyet I. Miklós orosz cár 1850-ben már akkor őriasi összegért vásárolt meg az Ermitázs számára. Raffael *Alba Madonna* néven ismert képéért azonban több mint egymillió dollárt fizetett Andrew Mellon, aki ezzel beírta nevét a rekordok könyvébe is, mert 1931 előtt sohasem adtak egy festményért ekkora összeget. A Kisdéd tartó Szűzanyát és Keresztelő Szent Jánost ábrázoló képet Raffael 1511-ben festette. Az alig egy méter átmérőjű kerek alkotást a nápolyi alkirály vásárolta meg 1686-ban, majd Spanyolországba visszatérve magával vitte. Ott később öröklési úton került az Alba hercegek tulajdonába, akik, némileg megszorulva, eladták egy dán diplomatának. A XIX. század közepén az akkor már *Alba Madonna* néven ismert kép Londonban tűnt fel, és az Ermitázs gyűjteményének gazdagításán fáradozó I. Miklós orosz cár vásárolta meg, hogy közel egy évszázaddal később az alakulóban lévő washingtoni Nemzeti Képtár fénypontjává váljék. **Vincze András**

Krisztus születésének misztériuma, ahogyan hét külföldi magyar festőművész látja és látatja

Páratlan kiállítás nyílt Budapesten a Magyarság Háza Galériában – A tárlat 2024. február 25-ig tekinthető meg

Vajon miként rezonál a Kárpát-medence és a diaszpóra kortárs magyar festőművészeinek lelkében a kétezer éves téma, Krisztus születésének misztériuma, milyen képi világot álmognak vászonra ma, megidézendő a szent szövegeket? Ezekben a kérdésekben fogalmazódott meg a Magyarság Háza Galériában 2023. december 1-jén megnyílt kiállítás létrehozásának alap gondolata. A felkérést elfogadó hét külföldi magyar kortárs festőművész a szó szoros értelmében nagy(ka)t alkotott: többféle stílusban és megközelítésben, olaj- és/vagy akriltechnikával készítette el nagyméretű (2x3, 3x2 m) festményét a 2023 augusztusában megrendezett I. Magyarság Háza Nemzetközi Művésztelepen, a felvidéki Borsiban, a Rákóczi-kastélyban. Az alkotásokkal most találkozhatott először a nagyközönség; a kiállítás 2024. február 25-ig várja a látogatókat.

Tavaly (2023) nyáron nyitotta meg kapuját Budapest belvárosában, nagyjából félúton a Szent István-bazilika és a Magyar Tudományos Akadémia között, néhány száz méterre a Parlamenttől, azaz a hit, a tudomány és a hazaszeretet imponáns, történelmi aurájú épületeinek szomszédságában, a főváros ötödik kerületében, a Nádor utcában a Magyarság Háza Galéria. A minden magyar összetartozását jelképező, 2011-ben létrehozott Magyarság Háza ezzel – amint azt a krónikák feljegyezték – újabb otthon teremtett a szépségnek, a művészetnek és persze a közönségnek. A különleges látványvilágú nyitótárlat a *kossuthdíjasok* címet viselte és tizennégy Kárpát-medencei – felvidéki, kárpátaljai, erdélyi és vajdasági – magyar író, költő, zenész, színész nagyméretű portréfotóját mutatta be, akik kiérdemelték Magyarország legrangosabb művészeti kitüntetését, a Kossuth-díjat.

2023. december 1-jén hét határon túli magyar festőművész – Baráté Ágnes (35, Németország), Gagyi Botond (31, Románia), Herman László (62, Szlovénia), Kalitics Erika (36, Ukrajna), Kovács Pécskai Emese (26, Szerbia), Pesti Emma (33, Szerbia) és Szabó Márta (32, Szlovákia) – műveiből nyílt kiállítás *Krisztus születésének misztériuma* címmel a Magyarság Háza Galériában.

A megnyitón Csibi Krisztina, a Magyarság Háza igazgatója az angyali üdvözlés felolvasásával (Lk 1,26–38) köszöntötte a megjelenteket, hozzátéve, hogy az idézett evangéliumi szakasz, Gábel arkangyal látogatása Máriánál, Jézus születésének hírül adása szolgált inspirációul azoknak a művészeknek, akik elfogadták felkérésüket, hogy részt vegyenek egy különleges, egyedi és előzmények nélküli vállalkozásban, a Krisztus-kiállítás létrehozásában. „*Elgondolkodtató művek születtek és várják a kultúra iránt érdeklődőket a Magyarság Háza Galériájában 2023 decembere és 2024 februárja között. Érkezzenek bárholnan, higgyenek bármiben, bizonyos vagyok abban, kicsit mindenki más, kicsit jobb ember lesz a kiállítás megtekintése után. Jöjjenek, töltsenek el kis időt a szeretet, a béke és a nyugalom falai között*” – zárta köszöntőjét a Magyarság Háza igazgatója.

Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár üdvözlőszavaiban kiemelte:

a magyarság egymástól elválasztó határok között kénytelen élni, és a nemzetpolitika feladata, hogy áthidalja a távolságokat, mert határai csak az országoknak vannak, a lelkünkben egy haza van. „*Hiába vannak közöttünk határok, egy közös hazánk van, a Kárpát-medence*” – szögezte le Potápi Árpád János. A Magyarság Háza ezzel a kiállítással olyan művészeket szólított meg, akik az egységes magyar nemzetet képviselik. Magyarországon a hit és a nemzet egymástól elválaszthatatlan – hangsúlyozta továbbá az államtitkár, és megállapította: „*Ezért is fontos számunkra ez a megnyitó, és külön öröm, hogy ez a Galéria a belváros szívében olyan témájú műveket állít ki, amelyek itt és most megerősítik a nemzeti szellemet*

és felerősítik mindnyájunkban a keresztény hitet.”

A kiállítást Kovács Gergely gyulafehérvári érsek nyitotta meg. Beszédében rámutatott: a Krisztustól rábizott üzenet továbbadásához az Egyháznak szüksége van a művészetre. Az Egyháznak ugyanis a szellemi, a láthatatlan valóságot, Isten világát kell fölfoghatóvá, sőt amennyire csak lehet, vonzóvá tennie. Tehát az önmagában kimondhatatlant kell érthető formába öntenie. A művészetnek megvan a képessége, hogy láthatóvá tegye a láthatatlant – jegyezte meg

Kovács Gergely. Így folytatta: „*Isten és az ember kapcsolatában teljesen új korszak kezdődött azzal, hogy Isten beleszületett a világba, megtestesült: Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember. Hét kortárs*

művész pedig nem kevesebbre vállalkozott, mint megragadni Isten megtestesülésének fölfoghatatlan misztériumát. Szívemből kívánom, hogy ezek a modern szellemiség jegyét hordozó, nem klasszikus ábrázolások hitmegerősítő vagy épp hitébresztő módon vezessék el a látogatók lelkét a megtestesülő Teremtőhöz” – zárta kiállításmegnyitó beszédét Kovács Gergely gyulafehérvári érsek.

A megnyitón részletek hangzottak el az 1999-ben Székelyudvarhelyen alakult, de ma már budapesti székhelyű, instrumentális zenét játszó, több hanglémezt és világszerte számos fellépést maga mögött tudó Monyo Project együttes erre az alkalomra írt, *Krisztus születésének misztériuma* című zeneművéből.

A kiállítást Kiss Beatrix tervezte és rendezte, megálmodója és kreatív szerkesztője Matúz Gábor. A művészeti tanácsadó testület tagjai: Farkas Veronika (Szlovákia), Petró György (Magyarország), Sándor Laura (Szerbia) és Vécsi Nagy Zoltán (Románia).

A Krisztus születésének misztériumát feldolgozó festmények 2024. február 25-ig tekinthetők meg a Magyarság Háza Galériában hétfőtől csütörtökig 12 és 16 óra, pénteken, szombaton és vasárnap 14 és 18 óra között. A belépés díjmentes.

Az ünnepélyes megnyitó végén Csibi Krisztina igazgató elmondta, hogy a mostani tárlat a Krisztus-kiállítás-sorozat első része. 2024. március 8-án, nagyböjt időszakában ugyanis megnyílik a második rész a Megváltó feltámadásának misztériuma köré csoportosított, ugyancsak külföldi magyar művészek újonnan megalkotandó műveivel.

Varga Gabriella / Fotó: MTI

Gratulálunk! – A kárpátaljai születésű, Drezdában élő Baráté Ágnes Magyarság Háza-díjat vett át

A Magyarság Háza Galériában, *Krisztus születésének misztériuma* című, 3x2 méteres olajfestménye előtt ünnepélyes keretek között vette át 2023. december 15-én az idei Magyarság Háza-díjat a kárpátaljai születésű, Drezdában élő Baráté Ágnes festőművész. A díjazottat Csibi Krisztina, a Magyarság Háza igazgatója laudálta, az eseményen az Erdélyből érkezett Classical Singers működött közre.

A 2021-ben tízéves Magyarság Háza a jubileum alkalmából hozta létre az intézményről elnevezett Magyarság Háza-díjat. Az elismerésre azok lehetnek jogosultak, akik a Magyarság Háza partnereiként a 2011 óta eltelt időszakban bármikor alkotói, szerzői, előadói minőségükben kiemelkedő módon járultak hozzá a Magyarság Háza kulturális célkitűzéseinek, programjainak megvalósításához. A díjat csak magánszemély kaphatja meg, kizárólag egy alkalommal. Az ün-

napélyes díjátadó gálára mindig az adventi időszakban kerül sor.

Az eddigi díjazottak: Écsi Gyöngyi mesemondó, énekes, református lelkész (Felvidék, Szlovákia), Fazakas Szabolcs, a Székelyföldi Legendárius megalkotója (Erdély, Románia), Gazsó Orsolya filmkészítő (Vajdaság, Szerbia), Gál Tamás színész, színházigazgató (Felvidék, Szlovákia), Ivaskovics József verséneklő (Kárpátalja, Ukrajna), Kovács Koppány rockzenész, Rómeó Vézrik (Felvidék, Szlovákia), Leidemann Szilvia karnagy, csembalóművész, zenekutató (Argentína), Németh Csaba tanár (Magyarország), Pál Péter színész, énekes, költő, zeneszerző (Muravidék, Szlovénia), Petrás Mária keramikumművész, népdalénekes (Moldva, Románia), Ruzsicska Ilonka mesemondó, óvónő (Drávaszög, Horvátország) és Baráté Ágnes (Németország).

(Fotó: Magyarság Háza Baráti Kör)

Kedves Olvasóink!

Nem csupán hisszük: meggyőződésünk, hogy az *Életünk* újság alig észrevehető küllemi változása – gramm súlycsökkenése folytán – valóra váltja a postázás régen várt költséghatékonyságát, gazdaságosságát s e mellett a lap könnyebben kezelhetőségét is megtapasztaljuk mindannyian. Régóta érleltük már ezt a formamódosítást, és már nem várhatott tovább: a saját szempontjaink mellett némely missziók hozánk küldött jelzései is indokolták, hogy a lapunk könnyebben borítékolhatóvá és olcsóbb postaköltség-kategóriába tartozóvá váljék, ezért valóban okkal hisszük, hogy az új méret minden téren előnyösebb lesz.

További változás, hogy *Ferenc pápa imaszándéka* rovatunk ezentúl csak az internetes kiadásunkban lesz elérhető.

1969-ben, amikor lapunk elindult, és az azt követő több évtizeden keresztül is, nem volt még internet, így a lelkészségeknek nem voltak weboldalaik, hírleveleik, közösségi felületeik, ahol a miserendjükről híveiket tájékoztathatták. Ma azonban az említett platformok minden misszióknak, közösségnek a rendelkezésére állnak, és használja is ezeket mindenki, nap mint nap látjuk a szentmisék rendjéről, változásairól szóló értesítéseket. Elsősorban emiatt teljességgel okafogyottá vált az *Életünk* újságban a miserend közlése, ezért a *Miserend* adatbázisunkat véglegesen megszüntetjük. A változások híre – kevés kivételtől eltekintve – sem igen jut el hozzánk, így az adatok pontosságát sem garantálhatjuk. És a szigorú adatvédelmi szabályozásról még nem is szoltunk. Mindezekre tekintettel döntöttünk az adatbázis megszüntetése mellett, ám mindazon adatváltozásokat, amelyekről közvetlen úton, írásban értesítést kapunk, a jövőben is közölni fogjuk lapunk 7. oldalán.

Minden Kedves Olvasónknak békés, boldog 56. évfolyamot kíván:

Varga Gabriella felelős kiadó, főszerkesztő

Megérkezett a harmadik oltárkép a Párizsi Magyar Katolikus Misszió kápolnájába

2023. november 5-én megtelt hívekkel a Párizsi Magyar Katolikus Misszió kápolnája: ezen a vasárnapon a misszió fennállásának 95. évfordulója alkalmából megrendelt harmadik faragott oltárkép megáldását ünnepelték. A Burg Kastl-ban élő, a Kastli Magyar Gimnáziumban negyedszázadon át dolgozott, majd a világot is bejárta, 80 éves fafaragó művész, Müller György triptichonnak is nevezhető alkotásait harmadik darabja az 1990-es évek óta hiányzott, most azonban teljessé vált a sorozat. Az áldás alkalmára pedig nagy szeretettel látogatott el ismét a közösséghez Mgr. Xavier Rambaud atya, nyugalmazott érseki helynök, és Grazból megérkezett Molnár Ottó atya, a misszió korábbi plébánosa is, hogy ezt a kivételes, általuk celebrált vasárnapi szentmisét a hívek még ünnepélyesebben élhessék át. Az együtt töltött néhány órára Müller György színpompás kiállítás rendezett a magyar népművészet ihlette mesés alkotásai közül, amelyek közül néhány új tulajdonosra is talált a szentmise után. Az oltárképet csak egy-két nappal később sikerült a tervezett helyére feltenni; jelentős súlya miatt egy szakemberekből álló vállalat végezte el ezt a nemes feladatot. „Ezzel a kincsel gazdagodott kápolnánk a jövőben is szeretettel várja híveinket és barátainkat” – írták idei első körlevelükben az Egyháztanács tagjai.

Lapzártánk idején pedig az Ulmi Magyar Kultúregyesület különleges rendezvény előkészítésén fáradozott: a Magyar Kultúra Napja alkalmából 2024. január 20-ra a bajorországi neves magyar fafaragót, Müller Györgyöt hívták meg, hogy egy interaktív délutáni foglalkozás keretében mutassa be mesterségét. A gyermekeknek és felnőtteknek kezűgyességfejlesztő foglalkozást, valamint csodálatos faragott alkotások megtekintését magában foglaló program lehetőséget kínál(t) a fafaragás izgalmas világának felfedezésére – mindezt egy elismert mester, Müller György vezetésével, aki sok más mellett a Párizsi Magyar Katolikus Misszió oltárképeinek is megbecsült alkotója. (VG), Fotó: © Müller, NNZ (Nürnberger Nachrichten)

In memoriam Olasz Ferenc

Olasz Ferenc, a Párizsi Magyar Katolikus Misszió hűséges tagja 2023. december 18-án visszatért Teremtőjéhez. Búcsúztatása és temetése 2023. december 27-én délután volt a Dangu-i (Eure) templomban. „Osztozunk az Olasz és a Csurgai család mély fájdalomában, és őszinte részvétünket fejezzük ki a Misszió hívei nevében is. Sok szeretettel és imával: az Egyháztanács tagjai” – áll a Misszió körlevelében.

Kiadóhivatalunk és szerkesztőségünk is békés nyugodalmat kíván Olasz Ferencnek és vele együtt minden, az olvasóink köréből távozott elhunyt honfitársunknak. (VG)

Változások a miserendben és az elérhetőségeinkben

Ausztria: Burgenland, Kismarton

Kismartonban a korábbi havi egy alkalommal ellentétben most már minden vasárnap van magyar szentmise! Minden hónap harmadik vasárnapján déli 12 órára a megszokott helyszínre, a ferences templomba várják a híveket, a többi vasárnapon pedig a kismarton-szentgyörgyi templomban délelőtt 11 órai kezdettel mutat be magyar nyelvű szentmisét Pál László, az egyházmegye magyar pasztorációját felelős helynöke.

Németország: München-Freisingi Főegyházmegye

Egy (a fax esetében két) számjeggyel bővültek a Magyar Katolikus Egyházközség telefonszámjai: Varga Katalin titkárnő: +49-89/2137-74230 Lukács Tibor lelképásztori munkatárs: +49-89-2137-74233 Fax: +49-89/2137-274234

Mindazon adatváltozásokról, amelyekről közvetlen úton, írásban értesítést kapunk, a jövőben is tájékoztatni fogjuk olvasóinkat! (Szerkesztőség)

Keresztrejtvény

„Az élet olyan, mint a mellény: ha rosszul gombolta az ember, hiába keresi rajta a hibát...”
(Wass Albert)

Wass Albert	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	L
12			13									
14	15		16			17				18		
19					20			21	22		23	
24				25			26			27		É
Z		28		29			30			31		32
33					34			35				
36		37			38					39		40
41	42			43				44			45	
46			47				48				49	

Vízszintes: 1. Az idézet folytatásának első része. 12. Kérdőszó. 13. A kastély ..., Wass Albert regénye. 14. Lici. 17. Fejetlen gumó! 18. Török férfinév. 19. Legelő. 20. Dísz. 21. Üres lék! 23. Havi belső! 24. Latin nélkül. 25. Lábikra. 26. Betakarít. 28. Vissza: határozószó. 30. Vissza: kicsinyítő képző. 31. Tisztség. 33. ... Ferenc, zeneszerző. 34. Számnév. 35. Zavaros riadó! 36. Vonalzójajta. 37. Wass Albert regény: ... vissza a hegymeimet. 39. Napszak. 40. Gramm. 41. Zavart séf! 43. Boldogság. 44. Wass Albert-regény. 46. Ördög. 48. Felfordult kas! 49. Mutatószó. 50. Kiló. 51. Csermely. 52. ... Foden, a Manchester City labdarúgója. 53. Idegen arany. 55. Mégsem le! 57. Oriáskigyó. 58. Tol. 61. Vissza: nyer. 63. ... Klub, tévadó. 64. Biza egyneműi. 65. Allóvíz. 66. Dák határok! 67. Népi jelentésű előtag. 69. Ráólt. 71. Liter. 72. Pontos betű. 73. Röntgen. 74. Szünetel.

Függőleges: 1. Wass Albert sírhelye a marosvécsi ... kertjében. 2. Infó. 3. Kiejtett mássalhangzó. 4. Vénája. 5. Üres len! 6. Gödör. 7. Kócsag. 8. Pokolra belső! 9. Felfelé: de. 10. Tört bab! 11. Fejetlen koala! 12. Az idézet befejező része. 15. Becézett női név. 16. Fonalat erősítet. 20. Személyes névmás. 22. Wass Albert-regény. 25. Lám. 26. A, a, a! 27. Sertés nyaki része. 29. Megérkezik. 30. Elemi részecske. 32. Nátrium vegyjele. 34. Köntőrfalaz. 38. Ellenérték. 42. F hang. 44. Kettős betű. 45. Leánynev. 47. Cipészszerszám. 48. Női szólam. 52. Parasztasszony. 54. ... Bence, Nyirő József regénye. 56. Dült Köln! 59. Pácol. 60. Írószér. 62. Felfordult ege! 68. Üres tál! 69. Felfelé: strázsza. 70. Felfelé: ajándékoz.

Készítette: Simon Kinga

Decemberi rejtvényünk megfejtése: „Istentől emberig hosszú bár az út, / ha elindult Isten, biztos célba jut, / és a gyenge embert birtokba veszi.”

Humorsarok

Riporter:
– Hányan is dolgoznak az Ön vállalatánál?
Vállalatvezető:
– Hát, úgy körülbelül a fele.

Étteremben:
– Lisztérzékeny vagyok. Mit ajánl?
– Hallgasson Bartókot!

Elhízás ellen mit szedjek?
– A lábaidat!

Látogasson el ide is:

www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujsg
www.kalejdoszkopfolyoirat.eletunk.net
www.facebook.com/kalejdoszkop
www.jakabantal.eletunk.net
www.facebook.com/jakabantalkeresztenykor

Hirdessen az Életünkben!

Apróhirdetés:
Keret és fénykép nélkül: 100 HUF vagy 0,30 EUR/betű
Keret: 3500 HUF vagy 10 EUR
Fénykép: 7000 HUF vagy 20 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Nagyhirdetés és PR-cikk:
Teljes oldal: 400 e HUF vagy 1100 EUR
Féloldal: 300 e HUF vagy 800 EUR
Negyedoldal: 200 e HUF vagy 500 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Az *Életünk* újság megjelenése Magyarország Kormányának támogatásával valósul meg. A Bethlen Gábor Alap hozzájárul kiadóhivatalunk és lapunk fenntartásához.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Misszió Média Lap- és Könyvkiadó Kft.
H-1165 Budapest, Zsemlekes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064 (privát)
E-mail: iroda@eletunk.net
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujsg

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:
Vencser László

Konzulensek: Sajgó Szabolcs SJ, Szócs Csaba,
Varga János, Vértesaljai László SJ

Szerzők: Czirják Árpád, Kovács Péter,
Mustos Edit, Sebestyén Péter, Simon Kinga,
Udvarhelyi Olivér, Vincze András

Lapunk szerzői, szerkesztői és konzulensei önkéntes alapon teljesítik vállalásaikat.

Előfizetés:
közvetlenül a kiadóhivatalnál vagy az európai magyar lelkészségeken keresztül
Előfizetés a 2024. évre közvetlenül a kiadónál:
35 EUR/év, 7000 HUF/év

Digitális változat:
20 EUR/év vagy 6000 HUF/év

Bankszámlaszámunk:
MISSZIÓ MÉDIA KFT.

OTP BANK
11716008-22527699

HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás

Nyomtatás:
Micropress Kft.
H-3434 Mályi, Kistokaji út 5.

A szerkesztőség a nem saját írású cikkek tartalmáért nem vállal felelősséget, mindazonáltal kellő körültekintésre törekszik. Az olvasóinktól és külső forrásokból érkező cikkek tartalmáért azok szerzői vállalnak személyes felelősséget.

Isten éltesse! – Márfi Gyula nyugalmazott érsek nyolcvanéves

Zsúfolásig megtelt advent harmadik vasárnapján, 2023. december 17-én, Márfi Gyula nyugalmazott érsek atya nyolcvanadik születésnapján a szombathelyi Sarlós Boldogasszony-székesegyház. A hálaadó szentmisén sok szombathelyi hívó vett részt, így köszönte meg, hogy szeretett lelkipásztoruk, nyugalmazott főpásztoruk hazatért. Több veszprémi vendég is jelen volt. Szervezetten jöttek a Keresztény Értelmiségiek (KÉSZ) veszprémi csoportjának és a Szent Mihály Védegyletnek tagjai; a széksorokban Vas és Veszprém vármegye számos előljárója foglalt helyet.

Az 1967-ben Szombathelyen pappá szentelt Márfi Gyulát elsőként Székely János megyéspüspök köszöntötte a Szombathelyi Egyházmegye nevében. Mind mondta, három olyan kincset szeretne megköszönni neki, amelyet mindig hordoz, ezek pedig a következők: derű és vidámság; bölcsesség; a szív jósága. „*Sosem a felszín, hanem a nagy kérdések érdekelték, és képes is nagy kérdéseket megfogalmazni. Szolgálat idején rengeteg nehéz helyzetet megoldott, sokan hálá-*

sak neki Veszprémben és itt Szombathelyen is. Mindkét városban nyomot hagyott maga után” – hangsúlyozta Székely János. „*Nagy öröm, hogy hazajöttél, maradj sokáig közöttünk!*” – mondta a házigazda főpásztor, majd

azt kívánta az ünnepeltnek, hogy sokáig sugározza még a derűt-vidámságot, a bölcseséget és a szív jóságát.

A boldoggá avatott szombathelyi katolikus pap, Brenner János öccse, Brenner József

nagyprépost felidézte Gyula atya életútjának legfőbb állomásait, kiemelve, hogy háromszor szólította meg az Úr és ő minden alkalommal igent mondott. Szavait ezzel zárta: „*A Jóisten továbbra is megáldjon, segítsen, hogy továbbra is tanítópélda lehess!*”

A nyugalmazott főpásztor szentbeszédében ezt kérte a jelenlévőktől: „*Testvérek, legyetek mindig derűsek, imádkozzatok, mondjatok hálát mindenért!*” „*Nekünk, magyaroknak is meg kell tanulnunk mindenért hálát adni*” – tette hozzá saját tapasztalata alapján, majd igazolásul ismertette életútját, amelynek során a ma nyolcvanegy lakosú Pördeföldéről Pannonhalmáig jutott, ahol bencés diák lett; a párizsi katolikus egyetemre; Szombathelyre, a püspöki hivatalba; Egerbe, ahol segédpüspök lett; majd Veszprémbe, ahol huszonkét évet töltött püspökként. További három év után másfél éve lakik a szombathelyi papi otthonban, szolgálatával segítve ott is a katolikus egyházat.

A hálaadó szentmise végén Ovádi Péter

veszprémi országgyűlési képviselő felolvasta Orbán Viktor miniszterelnök üdvözlőlevelét, majd Veszprém polgármestere, Porga Gyula köszöntötte az ünnepeltet, aki szerint Veszprém szíve volt ott-tartózkodása idején. Udvarhelyi Olivér, a veszprémi KÉSZ elnöke Veszprém polgárai, családjai köszönetét hozta. Majthényi László, a Vas Vármegyei Közgűlés elnöke Batthyány Lajos-emlékérmet adott át az ünnepeltnek, hozzátéve: „*Köszönjük a Jóistennek, hogy János atyán keresztül ide vezérelte.*” Ezt követően is sorjázta a köszönetnyilvánítók, akik közül a legemlékezetesebb élményben a pusztinai asszonyok hét fős kórusa részesítette a hallgatóságot. A szentmisét vetítés zárta, a képcsokorban felidéztek az elmúlt évtizedek legfontosabb eseményeit, ezzel is tisztelve a nyolcvanéves Márfi Gyula előtt.

Isten áldja és éltesse Márfi Gyula érsek atyát!

(Készült a VEOL – Veszprém Vármegyei Hírportál és a Szombathelyi Egyházmegye beszámolója alapján. Fotó: Cseh Gábor)

Köszöntősorok Gyula érsek nyolcvanadik születésnapjára

Elhangzott 2023. december 17-én a szombathelyi székesegyházban

„*A legszebb művészet tudod mi,
Derült szívvel megőregedni.
Pihenni, hol tenni vágyol,
Szó nélkül tűrni, ha van, ki vádol.*”
(Sík Sándor)

Egy borús szombati napon, 1995. december 2-án kora reggel váratlan telefonhívást kaptam: Csoma János gazdasági helynök hívott fel és invitált arra, hogy menjek el vele Egerbe, ahogy mondta, „Márfi Gyuszi barátom szentelésére”. Hozzátette azt is, hogy a hosszú úton lesz alkalmunk sok mindenről – többek között az egyházmegye ügyeiről is – részletesen beszélgetni. Nem mondtam rögtön igent, jelezve neki, hogy Márfi püspököt nem ismerem, nincs semmi kötődésünk, de végül is, mivel annyira kedvesen hívott, kötélnek álltam.

A szentelés napján három dolgot nem tudtam, de hát a Jóisten útjai kifürkészhetetlenek. Nem is sejtettem, hogy az egrai segédpüspököt fogják kinevezni veszprémi érseknek, és nem gondoltam azt, hogy huszonhárom évig közvetlen munkatársa lehetek mint ügyvéd; nem tudtam azt, hogy Géza vóm hosszú éveken keresztül hűséges ministránsa volt; és végül nem is sejtettem azt, hogy a feleségem apai ágon rokonságban van a Márfi családdal.

Egy-egy születésnap megünneplésével azt fejezzük ki – írja Anselm Grün, a neves bencés lelki író –, hogy van értelme az életünknek. Azt is megünnepljük, hogy örülünk az életünknek, igent mondunk az életünknek. Születésnapját csak az ember tudja megünnepleni, aki elfogadja önmagát és az életét. Ünnepleni pedig nem lehet egyedül, csak társaságban. Minden születésnap ünnepelésben megérezzük a kegyelemnek azt az aspektusát, amely meghatározza az életünket. Hálát adunk Istennek azért a kegyelemért, hogy megérhettük az újabb születésnapokat, és azokkal az emberekkel ünnepelhetjük meg azt, akik fontosak számunkra.

A nyolcvanadik születésnap alkalmával – folytatja Grün – elsősorban a nyolcas szám gondolokunk el. A nyolcas a transzcendencia, a végtelenség száma. A nyolcadik nap a feltámadás napja, amely nem ismer alkonyt. Buddha nyolcérteü osvényt határozott meg a valódi élet eléréséhez, Jézus nyolc boldogmondással válaszolt erre, amely a valódi élethez mutat utat. A nyolcvanadik születésnapjukat ünneplőknek azt kívánjuk, hogy ragyogjon fel bennük Jézus bölcsessége, s legyenek nyitottak a transzcendenciára, arra a titokra, amely nagyobb náluk.

Több mint huszonöt évi szolgálat után nehéz nem elfogultan beszélni az Érsek atyáról és egyben jellemezni őt. E tanulmány terjedelmi korlátjai miatt csupán néhány emlékemet próbálok összefoglalni.

Omnis vita servitium est – mondja Seneca. Ami azt jelenti, hogy minden élet szolgálat. Szolgáljuk a társadalmat, szenvedélyeinket, körülményeinket, családjunkat, a velünk született adottságainkat és elsősorban hivatásból eredő kötelezettségeinket. Ez

a szolgálat Márfi érsek atyának talán egyik legfontosabb jellemzője.

A mindig derűs és mosolygós főpásztor munkatársaival, papjaival, de bárkivel, aki hozzá bármilyen kéréssel vagy kérdéssel fordult, sohasem volt türelmetlen. Tisztelte és tiszteli minden ember méltóságát társadalmi státustól, vagyontól vagy képzettségtől függetlenül. Soha nem fáradt bele, hogy meghallgassa az embereket, akár hívők, akár hitetlenek, akár más világnézetet valló személyek. Gyakran sürgős feladataival sem törődve talált rá időt, hogy figyelmesen meghallgasson emberi sorsokat, ezzel is segítve embertársait; ahogy a latinok mondták: *Dictis dabit ipsam fidem res – A cselekedet teszi hitelessé a szavakat.*

Számára minden ember egyedi, helyettesíthetetlen, kicserélhetetlen.

Munkamódszere volt az *Omnia probate, et quod bonum, tenete* (1Tessz 5,21) – *Mindent kíséreljétek meg, s ami a legjobb, amellett maradjatok.* (A Neovulgata fordítása még jobban kifejezi egyéniségét: *Mindent vizsgáljatok meg: ami jó, azt tartásotok meg.*) Ez a gondolkodásmód volt irányadó számára kinevezések, áthelyezések, munkatársak felvétele és még sok-sok egyéb, az élet apró területein is.

Patientia vincit omnia – A türelem mindent legyőz, hallottuk nemegyszer tőle. A *patientia* latin szó jelentése elviselés, eltűrés, elszenvetés, kitartás, edzettség és alázatosság. Már érseki beiktatásán, 1997. szeptember 6-i beszédében is tanújelét adta nagyfokú szerénységének, amikor arra utalt, hogy elődje nála mennyivel tehetségesebb, nyelveket beszélő főpásztor volt, elismerve saját „kicsinységét, tehetetlenségét és korlátait”. Ez az alázatosság végigkísérte aktív főpásztori szolgálatát.

Beszélnünk kell igazságosságáról is. Ahogy a 91. zsoltár mondja, „*Justus ut palma florebit*” – *Az igazak virulnak, mint a pálma.* Nem egy emlék van arról, hogy ha az egyházmegye papját vagy munkatársát sérelem érte, képes volt akár folyamatban lévő ügyben is felhívni az igazságszolgáltatás figyelmét a valós és igaz tényállásra.

Szót kell ejtenünk hazaszeretetről, magyarságszeretetről is. 2006. június 3-án a *Veszprémi Naplónak* adott interjújában többek között a következőkről beszélt: „*De ha*

politikát érintő hitbéli és erkölcsi kérdésekről véleményt formálok, az nemcsak lehetőségem, hanem lelkipásztori kötelességem is. Kifejezetten hirdetem például 2004. december 5-e előtt a templomokban, hogy aki magát hívő katolikusként tartja, igennel szavazzon a határon túli magyarok állampolgárságáról. Ezzel nem Orbán Viktornak akartam kedvében járni, vagy Gyurcsány Ferencnek keresztbe tenni, hanem Jézus Krisztus akaratát követni. Mert meg vagyok győződve, a határon túlra szakadt embereket méltánytalanul fosztották meg magyar állampolgárságuktól, s ha lehetőségünk van ennek visszaállítására, az emberi és egyúttal keresztény kötelességünk a felebaráti szeretet alapján.”

Veszprémben 2005. január 28-án, Aquinói Szent Tamás napján jelent meg *Az Istenkeresés útjain* című könyvének első kiadása. A kötet kiválóan jellemzi a főpásztor szemléletét. *A teljesség felé* című bevezető gondolatokban a mértéktartásról (a helyes istenszeretet és emberszeretet mértékéről), az imádság, a munka, a pihenés, testünk, egészségünk ápolásának mértékéről beszél a megjegyzéssel, hogy az aranyközéputnak semmi köze a langyos középserűséghez. *In medio stat – Az erény közepén van* – valljuk Arisztotelésszel és Aquinói Szent Tamással, de *Ne quid nimis! – Semmi túlzást!* – figyelmeztetnek más bölcsek – írja. Különösen az úgynevezett lelki életre vonatkozóan igaz az a megállapítás, hogy a túlzások kerülendők, nem maximális teljesítményekre kell törekednünk, hanem az optimális megoldásokat kell keresnünk. Majd más helyütt azt olvassuk: „*Életünk egyik legnagyobb nehézsége, hogy megtaláljuk mindennek a megfelelő idejét és módját. Nagyfokú érzékenység és figyelem kell ahhoz, hogy a kapcsolataink építésében ráérezzünk, mikor kell szólnunk, mikor hallgatnunk, mikor kell segítenünk, és mikor kell türelmes tétlenségben várakoznunk.*”

A kötetnek ezt követően megjelent a második, majd 2023. május 29-én a harmadik kiadása is (utóbbi Sztójalovszky Béla, a Magyar Lélek Alapítvány kuratóriuma elnökének szerkesztésében). A harmadik kiadás különös érdeme az, hogy külön fejezet foglalkozik az ultraliberális gondolkodás veszélyeivel, egy további fejezet pedig a tízparancsolatról szól, amelyet a szerző már az elmúlt esztendőben Szombathelyen fogalmazott meg.

Nem mehetünk el szó nélkül a 2001-ben megjelent, *Jegyzetek az iszlámról* című tanulmánya mellett sem, amelyet szintén Sztójalovszky Béla szerkesztett.

A füzetet az Érsek atya megküldte Orbán Viktor miniszterelnök úrnak is, aki a következő levélben méltatta a kiadványt:

„*Excellenciás Érsek Úr!*

Ha az európai politikában lenne kötelező olvasmányok listája, akkor a Jegyzetek az iszlámról ma igencsak előkelő helyen szerepelhetne rajta. Az elmúlt években számos

iszlám országból érkeztek bevándorlók tömegei Európába, ennek ellenére még sokan nem ismerik, milyen veszélyeket hordoz magában ez a jelenség saját kultúránkra nézve. Az eddig szerzett tapasztalatok ugyanakkor azt mutatják, hogy naiv dolog arra számítani, hogy az iszlám világból áttelepülő emberek majd úgy dobják le magukról szokásaikat és életmódjukat, mint egy kinőtt kabátot.

Éppen ezért tartom különösen fontosnak azokat a könyveket, amelyek tárgyilagosan és mindenki által jól érthető módon mutatják be az iszlám és a keresztény kultúránk közötti markáns különbségeket.

Engedje meg, hogy figyelemességét megköszönve ezúton kívánjak Önnek jó egészséget, további szolgálatához pedig sok erőt!

Budapest, 2021. március 25.

Tisztelettel: Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke

Kedves Érsek Atya!

Jubileumi nyolcvanadik születésnapodra családunk nevében is szeretettel tolmácsolom jókívánságainkat, kérve a Gondviselést, hogy további életutadon még sok embert tudjál megtanítani arra, amit Szent Ágoston mondott: „*Mindig tud adni, akinek szíve szeretettel van tele. A szeretethez nem kell teli erszény.*”

A Jóisten különös tehetséggel áldott meg, talentumaiddal valóban példamutatóan sáfárkodtál. Tudnod kell, hogy erőt, hitet közvetítő beszédeidben, írásaidban s főleg példamutató, szegényeket felkaroló, segítő gondviselő mentalitásodban nemcsak a ráció, a logikus gondolkodás, de a szeretet különös sugárzása is kiolvasható és egyben tetten érhető.

Piet van Breemen jezsuita írja a *Szép öregedés ajándéka* című kötetében: „*Minél tovább halad az életünk, annál világosabban lepleződnék le az alapstruktúrái. Sokszor az öregkor olyasmit hoz napvilágra, ami a teljes aktivitás idején fel sem tűnt, új fénybe helyezve ezzel a megelőző életszakaszokat.*” Ezért imádkozhat így a zsoltáros: „*Taníts meg számba venni napjainkat úgy, hogy bölcsességgel teltsük szívünket*” (Zsolt 90,12), de nekem még jobban tetszik Szedő Dénes atya fordítása: „*Taníts meg számba venni tűnő éveimet, ónts a szívünkbe bölcsességet.*”

Domine, da nobis Cor tuum. Da virtutem manibus meis ad abstergendam onnem maculam, ut sine pollutione mentis et corporis valeam tibi servire – Uram, add nekem szívedet, Adj erőt kezemnek minden folt letörlesztésére, hogy lelki és testi szenny nélkül szolgálhassak neked.

„*En Istenem, pótolod erőben*

ami még hiányzik belőlem!

Taníts igéddhez igazodni,

Bölcsességben bizakodni!”

(Szemplér Ferenc)

Udvarhelyi Olivér,

(Az írás a Márfi Gyula 80 éves című, a Magyar Lélek Kiadó gondozásában megjelent kötetben is szerepel)

Fotó: Cseh Gábor